

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

**MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARINDA VERİLEN ARMONİ DERSİNİN
KURAMSAL MÜZİK DERSLERİYLE OLAN İLİŞKİSİ**

Siyar KÖKSAL

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2015

**MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARINDA VERİLEN ARMONİ DERSİNİN
KURAMSAL MÜZİK DERSLERİYLE OLAN İLİŞKİSİ**

Siyar KÖKSAL

Danışman

Doç. Dr. Hüseyin YÜKRÜK

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2015

KABUL VE ONAY

Siyar KÖKSAL tarafından hazırlanan Müzik Eğitim Bölümlerinde Verilen Armoni Dersinin Kuramsal Müzik Dersleriyle Olan İlişkisi başlıklı bu çalışma, 22.06.2015 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Nalan YİĞİT (Başkan)

Doç. Dr. Hüseyin YÜKRÜK (Danışman)

Doç. Dr. Serap YÜKRÜK

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Yrd. Doç. Dr. Fuad Tanhan

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim/Raporum sadece Yüzüncü Yıl Üniversitesi yerleşkesinden erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporumun... Yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

22.06.2015

Siyar KÖKSAL

TEŞEKKÜR

Araştırma sürecim içerisinde, verilerin analizinde ve yorumlanmasında büyük katkı sağlayan Araş. Gör. Fatih Uludağ'a, kuramsal çerçevenin oluşturulmasında fikirleriyle katkılarını sunan Araş. Gör. Y. Barış Uzun'a, araştırmadaki çeşitli katkılarından dolayı Araş. Gör. Erdinç Aladağ ve Araş. Gör. Dr. Alper Hamzadayı'ya, çevirilerde büyük destek sunan Yrd. Doç. Dr. Mehmet Metin Barlık'a, çalışmanın her aşamasında bilgi birikimiyle ve danışmanlığıyla katkılarını esirgemeyen Doç. Dr. Serap Yükrük ve danışman hocam Doç. Dr. Hüseyin Yükrük'e, görüş ve önerilerle bana yol gösteren çok değerli hocam Prof. Dr. Nalan Yiğit'e teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

KÖKSAL, Siyar. *Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Verilen Armoni Dersinin Kuramsal Müzik Dersleriyle Olan İlişkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Van, 2015.

Bu çalışmada lisans düzeyinde yer alan Armoni dersinin kuramsal derslerden Eşlik, Müzik Biçimleri, Eğitim Müziği Besteleme ve Türk Müziği Çok Seslendirme dersleriyle olan ilişkisine bakılmıştır. Örneklem grubu Çanakkale 18 Mart Üniversitesinden, Balıkesir Üniversitesinden ve Yüzüncü Yıl Üniversitesinden 2012 yılında mezun olan öğrencilerden oluşturulmuştur. Bu öğrencilerin Armoni I, II, III ve Armoni IV derslerinden aldıkları geçme notları ile Eşlik, Müzik Biçimleri, Eğitim Müziği Besteleme ve Türk Müziği Çok seslendirme derslerinden aldıkları geçme notları arasındaki korelasyona önce her üniversite kendi içinde sonra da üç üniversiteden gelen veriler birleştirilerek bakılmıştır. Uygulanan korelasyon analizi sonucunda bu dersler arasındaki ilişkinin yönü ve anlamlılık durumları tespit edilmiş, ilişki durumları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Çalışmada, üç üniversitesinin verilerine ayrı ayrı bakıldığında Armoni derslerinin Eşlik, Müzik Biçimleri, Türk Müziği Çok Seslendirme ve Eğitim Müziği Besteleme dersleri ile olan ilişkisi değişiklik göstermiştir. Üç üniversitenin verileri birleştirildiğinde Armoni I dersi ile müzik biçimleri dersi arasında negatif istatistiksel olarak anlamsız, Armoni III dersi ile müzik biçimleri dersi arasında ve Armoni II ile Türk Müziği Çok Seslendirme dersi arasında pozitif ve istatistiksel olarak anlamsız bir ilişki olduğu görülmüştür. Bunların dışında olan değişkenler arasında pozitif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler

Kuram, Armoni, Eşlik, Müzik Biçimleri, Türk Müziği, Çok Seslendirme, Korelasyon Analizi

ABSTRACT

KÖKSAL, Siyar. *The Relation with Speculative Music Courses Of Musical Harmony course which teaches in department of Music Education*, Master Degree, Van 2015.

In this study, it has been focused on the relationships of “musical harmony course” with the traditional music courses in accordance with accompaniment, types of music, composing music for training and Turkish polyphonic music courses. The sample group has been taken from the graduate students of 2012 from Çanakkale 18 Mart University, Balıkesir University and Yüzüncü Yıl University. The evaluation points of “harmony course I, II, III, and IV” have been compared with the points of ‘accompaniment’, ‘types of music’, ‘composing music for training’ and ‘Turkish polyphonic music’ courses; and the correlations of these courses have been analyzed, firstly considering universities separately and then, by joining the data from three universities. Applying the correlation analysis, the relationships among these courses have been identified according to the direction and meaningfulness of these courses; and finally a correlated diagram has been designated. It has been indicated that Musical Harmony courses have differed from their relation with Musical accompaniment, Composing music for training and Polyphonic music when we have analysed the datas of 3 universities in this work. When three Universities’ datas have combined with one another, It has been realized that there is a negative and statistically insignificant relation between Musical Harmonic Course I and the types of Music; there is a positive and statistically insignificant relation between Musical Harmony course III and The types of Music; and Musical Harmony Course II and Turkish Music Polyphonic Music Course. It’s been determined that there is a positively and statistically significant relation among the variances except for those.

Key words

Theory, Musical harmony, Musical accompaniment, Types of music, Turkish Music, Composing music for training, Polyphonic music, Correlational analysis.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
BİLDİRİM	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR DİZİNİ	ix
TABLolar DİZİNİ	x
1. BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
2. BÖLÜM	2
2.1. Kuram Ve Müzik Kuramları	2
2.1.1. Kuram	2
2.1.2. Müzik Kuramları Eğitimi ve Gerekliliği	2
2.1.3. Müzik Kuramları Eğitiminin Amacı	4
2.2. Müzik Eğitiminde Müzik Kuramları	5
2.2.1. Armoni.....	5
2.2.2. Armoni Eğitimi.....	6
2.2.2.1. <i>Armoni eğitiminin içeriği</i>	6
2.2.2.2. <i>Armoni eğitiminin amacı</i>	8
2.2.3. Eşlik Çalma Eğitimi	9
2.2.3.1. <i>Eşlik çalma eğitiminin içeriği</i>	10
2.2.3.2. <i>Eşlik çalma eğitiminin amacı</i>	10
2.2.4. Eğitim Müziği Besteleme	12
2.2.4.1. <i>Eğitim Müziği Besteleme Dersinin İçeriği</i>	13
2.2.5. Müzik Biçimleri (Formları) Eğitimi	14
2.2.5.1. <i>Müzik biçimleri</i>	14

2.2.5.2. Müzik biçimleri eğitiminin içeriği.....	15
2.2.5.3. Müzik Biçimleri Dersinin Amacı	16
2.2.6. Türk Müziği Çok Seslendirme	17
2.2.6.1. Türk müziği çok seslendirme dersinin amacı.....	18
2.2.6.2. Türk müziği çok seslendirme dersinin içeriği	18
2.2.7. Armoni Eğitiminin Eşlik Eğitimine Yansıması.....	18
2.2.8. Armoni Eğitiminin Müzik Biçimleri Eğitimine Yansıması	19
2.2.9. Armoni Eğitiminin Eğitim Müziği Bestelemeye Yansıması.....	20
2.3. Problem	20
2.4. Araştırmanın Amacı	21
2.5. Araştırmanın Önemi.....	22
2.6. Varsayımlar	22
2.7. Sınırlılıklar.....	22
3.BÖLÜM.....	23
3.1. KAYNAK ÖZETLERİ	23
3.1.1. İlgili Yayın ve Araştırmalar	23
4. BÖLÜM.....	26
4.1. YÖNTEM.....	26
4.1.1. Araştırmanın Modeli	26
4.1.2. Çalışma Grubu.....	26
4.1.3. Veri Toplanması	27
4.1.4. Verilerin Analizi.....	27
5. BÖLÜM.....	29
5.1.BULGULAR VE YORUMLAR	29
5.1.1. Normallik Testleri (Kolmogorov-Smirnov) sonuçları	29
6. BÖLÜM.....	46
6.1. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	46
6.1.1 Sonuçlar.....	46

6.1.2. Öneriler.....	49
KAYNAKÇA	51
ÖZ GEÇMİŞ.....	54

KISALTMALAR DİZİNİ

- YÖK** : Yüksek Öğretim Kurumu
MTİE : Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi
TDK : Türk Dil Kurumu
GSE : Güzel Sanatlar Eğitimi
TMÇS : Türk Müziği Çok Seslendirme
MİOY : Müziksel İşitme Okuma Yazma
YYÜ : Yüzüncü Yıl Üniversitesi

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSE Bölümü Müzik Anabilim dalı ders notlarının normal dağılıma uygunluğunun araştırılması için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi bulguları.....	29
Tablo 2. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSE Bölümü Müzik Anabilim dalı ders notlarının normal dağılıma uygunluğunun araştırılması için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi bulguları.	30
Tablo 3. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSE Bölümü Müzik Anabilim dalı ders notlarının normal dağılıma uygunluğunun araştırılması için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi bulguları.....	31
Tablo 4. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi ve Balıkesir Balıkesir Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi birleştirilmiş ders puanlarının normal dağılıma uygunluğunun araştırılması için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi bulguları.	31
Tablo 5. Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.....	32
Tablo 6. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.....	33
Tablo 7. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.....	34
Tablo 8. Birleştirilmiş verilerde armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	34
Tablo 9. Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin müzik biçimleri dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.....	35
Tablo 10. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin müzik biçimleri dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	36

Tablo 11. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin müzik biçimleri dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	37
Tablo 12. Birleştirilmiş verilerde armoni derslerinin müzik biçimleri dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	38
Tablo 13. Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin Türk Müziği Çok Seslendirme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	39
Tablo 14. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin Türk Müziği Çok Seslendirme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	40
Tablo 15. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin Türk Müziği Çok Seslendirme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	41
Tablo 16. Birleştirilmiş verilerde armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	41
Tablo 17. Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eğitim müziği besteleme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	42
Tablo 18. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eğitim müziği besteleme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	43
Tablo 19. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eğitim müziği besteleme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	44
Tablo 20. Birleştirilmiş verilerde armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.	45
Tablo 21. Armoni ve Eşlik dersleri için değişkenler arasındaki ilişkinin yönü ve derecesi	46
Tablo 22. Armoni ve Müzik Biçimleri dersleri için değişkenler arasındaki ilişkinin yönü ve derecesi.....	47
Tablo 23. Armoni ve Türk Müziği Çok Seslendirme dersleri için değişkenler arasındaki ilişkinin yönü ve derecesi.....	48

Tablo 24. Armoni ve Eğitim Müziği Besteleme dersleri için değişkenler arasındaki ilişkinin yönü ve derecesi.....	48
--	----

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Eğitim sürecinde kazanılan davranışların gerçek hayatta kullanılması gerekliliği yadsınamaz bir gerçektir. Eğitim – Öğretimin, büyük oranda amacı da budur. Aynı zamanda eğitim süreci içerisinde herhangi bir derste kazanılan davranışların – kazanımların başka bir derse aktarılması da önemli bir durumdur.

Eğitim süreci içerisinde kazanılan bir davranışın gene o süreç içerisinde ki başka bir davranışı pekiştirici, geliştirici veya ilerleyen dönemlerde kazanılacak olan davranışa hazırlayıcı özelliği bulunmaktadır. Bu özelliklerden yola çıkılarak müzik eğitimi sürecinde verilen derslerin birbirlerini pekiştirici, geliştirici ve birbirlerine hazırlayıcı özelliklere sahip olduğu görülmektedir.

Müzik eğitiminde yer alan Müziksel Teori ve İşitme Eğitimi (MTİE) dersi, içeriği açısından birçok kuramsal derse temel olmaktadır. Bu bağlamda MTİE kuramsal dersler arasında, temel teorik bilgilerin öğrenildiği bir ders durumunda olduğu düşünülebilir. Aynı şekilde Armoni dersi, içeriğindeki teorik bilgilerle, MTİE dersinden yardım aldığı, bu dersten elde edilen bilgilerin (akor, tonalite vb) uygulandığı bir ders olarak karşımıza çıkmaktadır.

Müzikte estetik ve çokseslilik özelliklerinin kazandırıldığı armoni dersi, uygulamada ve teoride Eşlik dersine, Müzik Biçimleri dersine, Türk Müziği Çok Seslendirme dersine ve Eğitim Müziği Besteleme dersine temel olduğu, Armoni dersinde elde edilen kazanımların bu derslerde uygulandığı ve pekiştirildiği düşünülmektedir.

Bu çalışmada Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinden uygulanan ve teorik bir ders olan armoni dersinin diğer teorik derslerden Eşlik, Müzik Biçimleri, Eğitim Müziği Besteleme ve Türk Müziği Çok Seslendirme dersleriyle olan ilişkisi anlatılmaya çalışılmıştır.

2. BÖLÜM

Bu bölümde, Kuram, Armoni, Eşlik Kavramları, Armoni, Eşlik, Müzik Biçimleri, Eğitim Müziği Besteleme ve Türk Müziği Çok Seslendirme derslerinin içerikleri ve armoni dersinin bu derslere olan yansımaları anlatılmıştır.

2.1. Kuram Ve Müzik Kuramları

2.1.1. Kuram

Kuram kelimesi genel sözlük anlamıyla, “(1) Uygulamalardan bağımsız olarak ele alınan soyut bilgi, (2) belirli bir konuda düşüncelerin, görüşlerin bütünü, (3) sistemli biçimde düzenlenmiş birçok olayı açıklayan ve kelime bilimine temel olan kurallar, yasalar bütünü” demektir (TDK 1992:929).

Ali Uçan’ın; “belli olguları, olgusal öğeleri ve olgusal ilişkileri, olgusal işleyiş ve işlemleri tanımlayan, betimleyen, derleyip toparlayan-düzenleyen, açıklayan/yorumlayan, belirleyen ve yordayan kavramsal özellik” olarak tanımlamıştır (Uçan 2005: 152).

2.1.2. Müzik Kuramları Eğitimi ve Gerekliliği

Kuram, bir bilime temel olan soyut bilgiler bütünü olarak tanımlanmıştır. Müzik kuramları denildiğinde ise müzik bilimi içerisinde ele alınan ve müzik bilimine temel olan bilgiler anlaşılmaktadır.

Müzik kuramı; belli bir müziksel anlayışa, düşünceye temel olan ve onu oluşturan, müziksel anlayışa dayalı ilkeler bütünüdür. Müzik kuramlarının, insanın vazgeçilmez bir öğesi olduğunu, müziği tanımanın, anlamının ve betimlemenin gereksiniminden doğduğunu ve bu gereksinimin giderilebilmesi için müzik kuramlarının gerekli olduğunu belirtmiştir (Uçan 2005: 159 -165).

Ali Uçan (2005:164) müzik kuramlarının alt kolları şöyle belirtilmiştir:

A. Felsefi nitelikli müzik kuramları

Felsefi nitelikli veya felsefi niteliği ağır basan müzik kuramlarını kapsamaktadır. “Müzik felsefesi kuramları, müzik estetiği kuramları, müzik akımları kuramları, karşılaştırmalı müzik bilim Kuramları”dır (Uçan 2005: 165)

Felsefi akımlar tüm sanat dallarında olduğu gibi müziği de etkilemiştir. Daha iyiyi daha güzeli arama çabası, estetik kaygısı, teknolojjide ve siyasetteki gelişmeler sonucu yeni akımlar ve görüşler ortaya çıkmıştır. Bunun sonucunda felsefenin müzikle ilgisini, felsefi akımların müziği nasıl etkilediğini araştıran kuramsal bir daldır.

B. Bilimsel nitelikli müzik kuramları

Bilimsel nitelikli veya bilimsel niteliği ağır basan müzik kuramlarıdır. “Müzik tarihi bilgisi/ kuramları, müzik resimleri bilgisi/ kuramları, müzik antropolojisi kuramları, müzik psikolojisi kuramları, müzik psikolojisi kuramları, işitme psikolojisi kuramları, müzik sosyolojisi kuramları, müzik etnolojisi kuramları, müzik ekonomisi kuramları, müzik halkbilimi kuramları, müzik eğitimi bilgisi kuramları, müzik eleştirisi bilgisi/ kuramları, müziksel söyleme, çalma, işitme fizyolojisi kuramları, canlı varlık ve seslerin fiziği Kuramları”dır (Uçan 2005: 164).

Bilimsel nitelik müzik kuramları müzik biliminin/sanatının başka bilimlerle veya sanat dallarıyla ilişkisi ile ortaya çıkmış bir kuramdır. Burada müziğin diğer bilimlerle ilişkisi görülmektedir. Disiplinler arası bir ilişki söz konusudur.

C. Teknik nitelikli müzik kuramları

Teknik nitelikli veya teknik niteliği ağır basan müzik kuramlarını kapsamaktadır. “Müzik teknolojisi kuramları, akustik kuramları, selen fiziği kuramları, müziğin fiziksel temelleri kuramları, stüdyo akustiği kuramları, müzik kayıt ve yayım sistemleri bilgisi kuramları, çalgı yapım-bakım-onarım bilgisi kuramları, bilgisayarla müzik bilgisi Kuramları”dır (Uçan 2005: 165).

Teknolojik gelişmelerle birlikte gelişen müzik sanatında özellikle ses kayıt, çalgı yapımı, nota yazımı, elektronik müzik gibi alanlarda büyük ölçüde gelişme gözlenmektedir. Teknik nitelikli müzik kuramları teknolojinin gelişmesiyle birlikte, ortaya çıkan yeni teknolojilerin müzik sanatına ve bilimine nasıl yenilikler getirdiğini araştırmaktadır. Bilgisayar teknolojileri ve fizik bu kuramın temel dayanağını oluşturmaktadır.

D. Sanatsal nitelikli müzik kuramları

Sanatsal nitelikli veya Sanatsal niteliği ağır basan müzik kuramlarıdır. “Temel müzik kuramları, genel müzik kuramları, müzik terimleri kuramları, müzik yazım kuramları, çalgı-çalma kuramları, armoni bilgisi kuramları, kontrpuan kuramları, biçim kuramları, stil kuramları, müziksel iletişim kuramları, besteleme kuramları, seslendirme-yorumlama kuramları, eser çözümlene kuramları”dır (Uçan 2005: 164).

Daha çok müziğin bilişsel ve devinişsel boyutunun ağır bastığı müzik kuramlarıdır. Sanatsal nitelikli müzik kuramları dersleri müziksel teoriyi içine alan bilgi düzeyinde ve geliştirilebilir kazanımları içeren soyut bilgilere dayalı derslerdir. Müziksel bilginin, müziksel analizin, müziksel yaratıcılığın, müziksel uygulamanın, yazmanın, icranın öğrenildiği/öğretildiği dersler olarak karşımıza çıkmaktadır.

2.1.3. Müzik Kuramları Eğitiminin Amacı

Bir disipline başlamadan önce o disiplin ile ilgili bir temel, bir ön bilgi kazanmak esastır. Kuramsal bilgiler bir disipline temel olan bilgiler olduğundan müzik kuramları eğitimi öncelikle müzikle ilgili temel bilgileri kazandırmayı amaçlamaktadır.

Müzik eğitimi yükseköğretim düzeyinde müzik öğretmeni yetiştirme programı olarak 3 ana sanat dalına ayrılmaktadır. Bunlar; (1) çalgı eğitimi, (2) ses eğitimi, (3) müzik kuramları eğitimidir (Çakır 2005: 2).

Müzik kuramları eğitiminin amacı, müzik eğitiminin türüne, düzeyine ve içeriğine bağlı olarak değişiklik gösterir. Ancak türü, düzeyi ve içeriği ne olursa olsun,

her müzik eğitiminde geçerli olan bir takım temel amaçlar, müzik kuramları eğitiminde de temel amaçlarıdır (Uçan 2005: 169).

Mesleki müzik eğitimi sürecinde müzik kuramları eğitiminin önemli ve vazgeçilemez bir yeri vardır. Müzik kuramları eğitiminin amacı “bireyi müzik hakkında ve müzik ile ilişkileri konusunda yeterince bilgili ve bilinçli kılmaktır” (Tufan, Kılıç, Bulut 2007: 216). Bilişsel müzik yeteneklerini harekete geçirmek, bireyin bilişsel müzik yeteneğini ve devinişsel müzik yeteneğini tanımasını anlamasını ve uygulamasını sağlamak, bireyin müziksel sorunlarını zmesine yardımcı olmaktır.

Mesleki müzik eğitimi sürecinde, Güzel Sanatlar Eğitimi bölümlerindeki kuramsal derslerin büyük çoğunluğu, sanatsal nitelikli kuramsal derslerden oluşmaktadır. Müziksel icranın, müziksel işitmenin, müziksel zmlenmenin ve yaratmanın yer aldığı bu dersler; Müziksel Teori ve İşitme Eğitimi, Armoni, Eşlik, Eğitim Müziği Besteleme, Müzik Biçimleri dersleridir.

2.2. Müzik Eğitiminde Müzik Kuramları

2.2.1. Armoni

Müziğin üç temel ögesi ritim, melodi ve armonidir. Bu üç temel ögeden biri olan armoni; iki ya da daha çok sesin aynı anda tınlamasıyla oluşan uyum anlamına gelmektedir. Batı müziğinde yer alan unsurlardan biri olan çok seslilik, genel müzik eğitiminde ve mesleki müzik eğitiminde önemli bir yere sahiptir.

Bağcı (2009: 23) armoni ile ilgili olarak; “müziğe çağdaşlık ve demokratiklik özelliklerini kazandıran temel ge aslında armonidir. Armoni, oksesliliğin müzikteki çıkış noktasıdır. Çoksesli müzik eğitimi, özellikle ağdaş batı müziği eğitimi içinde çok önemli bir yer tutar. Profesyonel müzik eğitiminde ve genel müzik eğitiminde okseslilik eğitimi, ulaşılması amaçlanan hedeflerin başında gelmektedir” demiştir.

Harnum'a göre, Seslerin belirli kurallarla üst üste gelmesiyle akorlar meydana gelir. Akor kelimesinin kullanımı, armonide olduğu gibi uyum anlamını karşılar. Müzikal bir akor için uyumun düşünülmesi iyidir, çünkü birçok akorun içindeki notalar diğerleriyle bağdaşmak eğilimindedir. Sesler birlikte duyulduğu zaman güzel tınlar (Aktaran: Bağcı 2001: 246).

Erol'a (2008: 118) göre çokseslilik, aynı anda çalan birçok çalgının farklı melodiler seslendirmelerine karşın aynı bütünü (eseri) oluşturmalarıdır. Bu müzikte birçok eleman (çalgı), bir yapıyı (eseri) ortaya çıkarmak için değişik melodileri seslendirerek o yapının parçalarını üretir. Bu açıdan bakıldığında çoksesli bir müziğin ortak üretimle paralelliği belirgin biçimde vurgulanabilir

2.2.2. Armoni Eğitimi

2.2.2.1. Armoni eğitiminin içeriği

Armoni eğitimine başlanmadan önce bir takım ön yeterliliklerin kazanılması gerekmektedir. Bu ön yeterliliklerin kazanılmasıyla armoni eğitimi içeriğindeki konular daha anlaşılır ve uygulanması daha kolay hale gelecektir.

N.R Korsakov (1996: 2) bu ön yeterlilikleri şöyle ifade etmiştir; “Armoni eğitimine başlayan öğrenci için başlangıç bilgilerini öğrenmiş olmak, hassas bir kulağa sahip olmak, herhangi bir müzik sayfasını serbestçe ve kolaylıkla okuyabilmek, aralıkları tanımak ve piyano çalmasını bilmek şarttır”.

Korsakov'un söz ettiği yeterlilikler, lisans düzeyinde MTİE dersinde yer alan nota, aralık, akor bilgisi konularında yeterli olma, seslerin, akorların ve aralıkların tınlarını tanıyıp olma ve belirli bir düzeyde piyano çalabilme yetisine sahip olmadır.

Bağcı (2009: 29), çok sesliliği ifade eden armoni eğitiminin anlaşılmasında Korsakov'un ifade ettiği yeterliliklerin dışında dinleme eğitiminin de gerekli olduğunu,

aynı zamanda ses veya çalgı topluluklarının içinde yer almanın armoniye tanımayı ve anlamayı kolaylaştıracağını ifade etmiştir.

Armoni eğitimi içeriği, dersin amacına göre hem süre hem de içerik olarak farklılıklar göstermektedir. Konservatuarların bestecilik, şeflik ve çalgı bölümlerinde ki armoni eğitimi daha geniş kapsamlı ve her dönemin armonik yapısını içeriğine alıp derinlemesine inen programa sahiptir.

Kompozisyon eğitiminde armoninin çok önemli bir yeri olduğundan bu eğitimin verildiği süre ve programlarında yer verilen konulara, bu konuların işlenişindeki yoğunluğa bakıldığında amaçla tutarlı bir yol izlendiği söylenebilir. Bas gerçekleştirmeleri, soprano partisinin çözümü, akor bağlantıları, bağlantı kuralları, bu bağlantılardaki hatalar, klavye ve koro partilemesi, yazılmış korallerin incelenmesi, bestecilerin stilleri ile ilişkilendirilmesi, dönemsel özelliklerin armoni anlayışına etkileri, partitür okuma, orkestrasyon ve bunları destekleyen uzun süreli bir piyano eğitimine ek olarak, yeterince yabancı ve Türkçe kaynağın bu amaca yönelik kullanılmasının mümkün oluşu gibi olumlu etkenler bu eğitimde bir geleneğin oluşabilmesini mümkün kılabilmektedir (Sevgi 2005: 202).

Özbek (2003) Türkiye de armoni eğitiminde kullanılan kaynakları incelemiş, Nurhan Cangal'ın ve Memduh Özdemir'in armoni kitaplarının kullanıldığı, konuların bu iki kitapta geniş bir şekilde verildiği sonucuna varmıştır.

Ülkemizde müzik eğitimi bölümlerinde verilen armoni dersi hem içerik hem de kaynak açısından incelendiğinde klasik armoni kurallarının uygulandığı görülmektedir. Bas partisi ve soprano partisi armonilenirken klasik armoni kurallar uygulanmakta, klasik dönemin armoni yapısı incelenmektedir. Kurtuldu (1999) armoni derslerinde klasik dönem armonisinin kullanıldığını ve incelendiğini, diğer dönemlerin armonik yapılarının klasik dönem kadar incelenmediğini gözlemlemiştir.

Türkiye'de Müzik öğretmenliği bölümlerinde armoni eğitimi, çoksesliliği anlayabilmek için konservatuarlara göre daha kısıtlı sürelerde verilmeye çalışılmaktadır. Bu durumda dersin içeriği temel düzeyde olmaktadır. Armonik kurallar, çok seslendirme ilkeleri, akor bilgisi, akor bağlantıları, bas ve soprano çözümleri, koral incelemeleri (analizleri),... gibi dersin temel konuları rahatlıkla işlenirken, dönemlere

göre armonik stiller, 20. yüzyılda ve çağdaş müzikte armoni konularına yeterince zaman kalmamaktadır. Bu bölümlerin programlarında armoni eğitimi, özellikle müzik öğretmeni adayının okul şarkılarına eşlik edebilme temel yeteneğinin geliştirilmesi amacıyla verilmektedir (Bağcı 2009: 28)

2.2.2.2. Armoni eğitiminin amacı

Armoni eğitiminin, müzikal farkındalığın oluşturulmasında ve oluşan bu farkındalığa paralel olarak müzikal estetiğin gelişmesinde önemli bir yeri vardır. Bu farkındalık; yapılan armoni veya eşlik çalışmalarının, piyano ile veya çalgı grupları ile çalınmasıyla ya da ses grupları ile okunmasıyla oluşturulur. Bu şekilde akorların hangi fonksiyonda kullanıldığı ve hangi fonksiyonun nasıl bir etki yarattığı keşfedilmektedir.

Armoni bir sanat ve bilimdir. Seslerin bir arada, aile halinde kullanılmasından meydana gelen, uygulamaların nasıl kurulacaklarını, birbirlerine nasıl bağlanacaklarını, taşıdığı değerleri, görevlerini ve çeşitlerini öğretir. Armoni, müziğin temelidir. Her bestecinin, genel olarak, her müzisyenin iyi bilmesi gerekli ve önemli bir konudur. Yalnız, armoninin bir özelliği: Bilinmekten ziyade yapılmayı icabettiren, yani iş halinde öğrenilmesi gerekli oluşudur. İş olarak öğrenilmeyen bir armoni bilgisi, bütün kuralları ve bir sürü kelimesi bilindiği halde konuşulamayan ve yazılamayan bir dil gibidir. Öyle ise şimdiden, çok iyi bilmemiz ve hazır olmamız gereken yön, armoniyi hem bilmek ve hem de yapabilmeyi beraber yürütmektir. Yapabilmeye daha da üstünlük tanımanız, çok doğru olur (İlerici1974: 22).

Bağcı (2009: 27), iyi bir armoni bilgisinin, bireyin yaptığı müziğin farkına varmasını sağlayacağını, eser çözümlemede, çalgı çalmada, şarkı söylemede, beste yapmada ve eşlik yazmada kolaylık tanıyacağını belirtmiştir. Aynı zamanda şeflerin için armoni bilgisinin partiyonları daha iyi incelenmesinde, algılanmasında ve uygulanmasında önemli bir yere sahip olduğunu söylemiştir.

Aynı zamanda alınan iyi bir armoni eğitimiyle doğaçlama eşlik yapma ve eşlik yazma becerileri geliştirdiği gibi müzik ile kişi arasında sıkı bir bağ kurar. Kişinin müziği anlamasını, müziği daha iyi anlatmasını sağlar.

2.2.3. Eşlik Çalma Eğitimi

Eşlik tanım olarak incelendiğinde sözlük anlamı “eş olma durumu” , “birlikte beraber” anlamlarına gelmektedir. Müzik dilinde eşlik TDK sözlüğünde “Belirli bir modeli ile armoni oluşturan ve bir veya birkaç partiye bölüştürülebilen sesler bütünü” (tdkteri.gov.tr, 20.01.2012) anlamına gelmektedir.

Eşlik; bir çalgı, insan sesi ile ya da bir ritim aletiyle, bir çalgıya veya bir insan sesine yapılan icra biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Say’a (2002) göre eşlik, “ bir eserde esas sesi destekleyen parti veya partiler, ses müziği veya çalgı müziğinde bir eserin armonik niteliğini ortaya çıkaran, ona içerik veya derinlik kazandıran müzikal birlikteliktir.”

Bilgin’e (1998: 62-63) göre eşlik, “ bir kompozisyonun ana melodisine ya da ses partisine dayanak oluşturması ya da onu ön plana çıkarması amaçlanan yardımcı parti ya da partilerdir”.

Bağcı (2009: 31) eşliğin bir çalgıya veya bir insan sesine en az bir çalgı ya da bir insan sesi ile yapılabildiğini, eşliğin ritmik, ses eşliği ve armonik eşlik şeklinde nitelendirilebileceğini belirtmiştir

Bir esere eşlik etmek, nasıl bir eşlik yapılırsa yapılsın eserin anlatım gücünü artırır. Yalnız başına duyulan bir ses yerine, bir başka çalgı ya da ses ile birlikte duyulan ses grubu kulakta daha olumlu bir etki bırakmaktadır. Eşlik türlerinden en etkili olanı ise armonik eşliktir. Armonik eşlik içinde ritmik ve ses eşliğini de barındırabilir (Bağcı 2009: 32).

2.2.3.1. Eşlik çalma eğitiminin içeriği

Eşlik dersinin içeriği YÖK (Yüksek Öğretim Kurumu) tarafında aşağıdaki gibi tanımlanmıştır.

“Bu ders, piyano ve diğer çalgılar için okul müziğindeki çeşitli ses ve çalgı eserlerine yazılmış eşlik müziklerini çalma ya da doğaçlama eşlik çalışmalarını kapsar.”(YÖK- 1998). 2006 – 2007 revizyon çalışmaları sonrasında dersin adı “Eşlik Çalma” olarak değiştirilmiş, hazırlanan yeni programda ders tanımı; genel müzik eğitimi için yazılmış olan okul şarkılarına ve temel oda müziği repertuarlarına eşlik yazma, tanıma ve çalma şeklinde düzenlenmiştir.

Eşlik dersi, Lisans döneminde piyano ile eşlik çalma davranışının kazandırıldığı, piyano ile bir okul şarkılarına veya bir çalgıya eşlik edebilme becerisinin geliştirildiği bir derstir. Eşlik edebilme becerisinin kazandırılmasının yanı sıra bir çalgıya, bir okul şarkısına, bir şan eserine eşlik yazabilme ve doğaçlama eşlik edebilme becerisi kazandırmak da eşlik dersi programı içeriğinde yer almaktadır.

Bağcı (2009: 35) eşlik dersinin içeriği ile ilgili olarak; “Herhangi bir şarkıyı veya partiyi eşliklemek, ona eşlik yazmak veya doğaçlama bir şekilde eşlik çalmak için eşlik yazan veya çalan kişinin işitsel yeteneklerinin iyi olması, armonik temel fonksiyonların işitilmesi, beyinde renklerinin canlandırılabilmesi, melodik çizginin farkına varılması, temel armoni bilgisi gibi temel becerilere ihtiyaç vardır. Bu temel beceriler, profesyonel müzik eğitimi alan tüm bireylere mezun oldukları lisans programında kazandırılmaya çalışılmaktadır

2.2.3.2. Eşlik çalma eğitiminin amacı

Eşlik dersi, müzik eğitimi bölümlerinde lisans 3. Sınıfın birinci döneminde uygulanan bir derstir. Bu ders herhangi bir çalgı için eşlik oluşturmayı, herhangi bir çalgı aleti için yazılmış olan bir eşliği seslendirmeyi, ana çalgısını müzik öğretmenliği mesleğinde kullanabilecek düzeye getirebilmeyi, okul şarkılarına piyano ile eşlik yapmayı amaçlamaktadır

Müzik öğretmenliği yetiştirme programlarında piyanonun temel çalgı olması görüşü, müzik öğretmenin etkili bir şekilde eşlik yapma becerisi kazanması önemi ve gerekliliği nedeniyle savunulmaktadır. Dolayısıyla eşlik yapabilme, piyanoyu iyi derecede çalabilmenin ötesinde, piyano, armoni, kontrpuan ve müzik kuramları gibi derslerden kazanılan donanımla harmanlanmasıyla müzik öğretmenliği açısından daha fonksiyonel bir nitelik kazanmıştır (Sönmezöz 2006: 8)

Eşlik dersi aynı zamanda, eşlik yazma amacı taşıdığından dolayı çok seslendirmenin ve çok seslendirme kurallarının uygulandığı bir ders olma niteliği de taşımaktadır. Bu durum eşlik dersine ön hazırlık gerektirmektedir. Bu nedenle armoni bilgilerinin eşlik dersinde kullanılması gerekmektedir.

Eşlik, genellikle birden fazla parti barındırdığından dolayı, çoksesli müziğe adım atmak anlamını da taşır. Birlikte müzik icra eden partilerin uyum gereksinimi, eşliği çoksesli müzik yapmak ve öğrenmek için de iyi bir eğitim aracı kılar. Müzik Eğitimi alınmakta olan çeşitli bölümlerin programlarında Oda Müziği, Orkestra, Korrepetisyon, Eşlik Çalma, Birlikte Çalma, Birlikte Seslendirme gibi isimlerle anılan dersler eşlikle doğrudan ilgilidir. (Bağcı 2009: 33).

Müzik eğitimi bölümlerinde eşlik dersi “piyano eşlik” şeklinde uygulanmaktadır. Bu nedenle piyano hakimiyeti burada önemli bir yer tutmaktadır. İlk etapta okul şarkısına eşlik yazılırken, eşliği yazılmış olan bir çalgı eserine eşlik yapılması da istenmektedir. Piyano ile eşlik çalışmalarında, bir çalgıya piyano ile eşlik yapılmasının, çalgıyı icra edenin ritim ve entonasyon duygusunu geliştirdiğini, eserin dönem özelliklerinin daha ön plana çıkartıldığını, eserin ifade kuvvetlerini daha iyi yansıttığı görülmektedir. Demet Ergen (2010) bir çalgıyı eşlikli çalmanın entonasyon, özgüven ve derse karşı olan tutum üzerinde olumlu etkisinin olduğu sonucuna varmıştır.

Küçükosmanoğlu (2011:69) yaptığı araştırmada; Müzik öğretmenin gereksinimleri bakımından okul şarkılarına piyano ile eşlik çalmayı zevk ve beğeni arttırma bakımından büyük ölçüde önemli görüldüğünü, Öğretim elamanlarının ise;

müzik öğretmeninin pratik ve transpoze ederek eşlik çalmasını zevk ve beğeni arttırma ve entonasyonu düzeltme bakımından önemli gördüklerini, bu bakımdan eşlik çalma dersinin önemli olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Sterling (1985: 72), farklı armonik stillerde yazılmış eşliklerin, şarkıyı söyleyen kişilerin seslendirme performansı ve vokal ses doğruluğuna etkisi olduğunu tespit etmiştir. Geleneksel tonal armonik stillerde eşliği yazılmış şarkıların seslendirilmesinde vokal ses doğruluğu yüksek düzeyde bulunmuştur (Aktaran: Hakan Bağcı).

Kısaca, müzik eğitimi bölümlerinde armoniden sonra çok sesliliğe adım atmanın bir diğer kolu olan eşlik çalma dersinin; armoniyi, işitmeyi ve piyano çalmayı geliştirici bir özelliği bulunmakta, aynı zamanda bu armoni ve piyano çalma becerilerini pekiştirici özelliği bulunmaktadır. Bunun dışında ana çalgı hâkimiyetini, özgüveni ve tutumu geliştirdiği de görülmektedir.

2.2.4. Eğitim Müziği Besteleme

Okul şarkıları, eğitsel amaçla bestelenmiş ya da okul müziği özellikleri taşıyan tek sesli, çoksesli, eşlikli ve eşiksiz şarkılardan oluşur (T.D.K, 1981: 110). Eğitim müziğinin temelini okul şarkıları oluşturmaktadır. Sun'a göre, okul şarkısı eğitsel amaçlı, belli bir yaş grubuna ve özelliklerine hitap eden, aktarma, öykünme, halk türküleri ve Türk okul şarkıları biçimlerindeki şarkılardır. (Sun 2006).

Okul şarkıları müzik eğitiminin en önemli unsurlardan biridir. Müzik eğitiminin olmazsa olmazı niteliğinde olan okul şarkılarının bestelenmesi ve bu bestelerin hitap ettiği yaş gurubuna yönelik olması ciddi bir hazırlık gerektirir. Okul şarkılarının, hitap ettiği kitlenin ses ve ruhsal özelliklerine uygun olarak bestelenmesi, eğitim müziği bestelemek isteyenlerin göz önünde bulundurması gereken önemli bir özelliktir.

Eğitim kurumlarında verilen müzik eğitiminde kullanılan çocuk şarkılarına genel olarak okul şarkıları denmektedir. Okul şarkıları tüm müzik eserlerinde olduğu gibi belli teknikler kullanılarak bestelenir. Fakat bu tür eğitim amaçlı kullanıldığından dolayı belli

özelliklere sahip olması beklenir. Bu özellikler çocuk gelişim düzeyine uygunluk, kullanım amacına uygunluk, ilgi çekicilik vb. şekilde sıralanabilir. Okul şarkılarına bu özellikleri kazandırmaya yönelik uygulanan tekniklerin tamamı “eğitim müziği besteleme teknikleri” başlığında toplanmıştır (Kalaycıoğlu 2009: 4). Lisans düzeyinde müzik öğretmeni adaylarına eğitim müziği besteleme tekniklerini öğretmek amacıyla lisans döneminde eğitim müziği besteleme dersi konulmuştur.

2.2.4.1. Eğitim Müziği Besteleme Dersinin İçeriği

Eğitim müziği besteleme dersi lisans 4. Sınıf 2. Dönem alınan ve sadece eğitim fakültelerinde verilen bir derstir. Bu ders, müzik öğretmeni adayına besteleme kuralları çerçevesinde beste yapmayı, sözlü yapıtları; prozodi, ezgi, biçim yönünden analiz edebilme becerisi kazandırmayı amaçlamaktadır.

Eğitim müziği besteleme süreci; öncelikle beste yapmanın tekniklerinin anlatımıyla başlanmaktadır. Bu süreç içerisinde bir motife yan ve dikey aynalama teknikleri uygulanmaktadır. Eğitim müziği besteleme eğitimi sürecinde bir diğer önemli noktada prozodi kavramının öğretilmesidir. Bu kavram öğretilirken öncelikle bir söz dizisinin açık hece veya kapalı hece olma özelliğine göre uzun veya kısa notalara denk gelmesi, cümlenin vurgu yerinin en dik notaya denk gelecek şekilde düzenlenmesi gerektiğinin altı çizilmektedir.

Eğitim müziği besteleme eğitimi sürecinde aynı zamanda Türk ve batı müziği bestecilerinin sözlü yapıtlarının armoni ve form analizi de yapılmaktadır. Besteye uygun eşlik yapabilme, yazabilme, uygun akorları kullanabilme ve bunları estetik anlayışa göre düzenleme becerisi, aynı zamanda tek sesli eserleri çok sesli hale getirme ve yazılan bir besteyi çalgı guruplarına düzenleyebilme beceride kazandırılmaya çalışılmaktadır.

Ezgi yazımı” için bilinmesi gerekenler; “Tonlar ve makamlar Batı müziği ve Türk müziği ölçüleri, başlıca ezgi formları, müzikal analiz ve ezgi yazımı”dır. “Teksesli şarkı besteleme” için bilinmesi gerekenler; “Prozodi, söze ezgi yazımı, teksesli ezgi besteleme, şarkı sözü yazımı, ezgiye söz yazımı”dır. “Eşlikli şarkı

besteleme” için bilinmesi gerekenler; “Armoni, konturpuan, müzikal çözümlene, eşlik yazımı (piyano ve değişik çalgılar için) koro yazısı, tek sesli ve çok sesli etüt alıştırmaları, parça yazımı” dır (Baylam 2011: 13).

2.2.5. Müzik Biçimleri (Formları) Eğitimi

2.2.5.1. Müzik biçimleri

Doğada, ister yapay olsun ister doğal olsun tüm nesnelerin bir formu bir biçimi vardır. Evlerimizde bulunan eşyalardan, evlerimizin mimari yapısına, günlük hayatta giydiğimiz kıyafetlerden, bir resim tablosuna veya bir parkta bulunan heykele kadar yaşamımızda bulunan her şey bir biçime bir forma sahiptir.

Form; Bir nesnenin, bir eserin bütünüdür. O bütünlüğün kendi içerisindeki uyumu, şekli formu oluşturur.

Biçim, bir varlığın içeriğini ele verdiği kadar, kendi görünüşüne de bir çerçeve getirir. Bu çerçeve bize bir bütünsellik sergiler. Sadece ucunu kenarını gördüğümüz bir eşyayı tanımakta yanılgıya düşebiliriz (Say 2002: 135).

Her sanat dalında Form (biçim, şekil) vardır ve sanat eserleri bu form içinde yerini bulur ve bir değer kazanır. Heykel, mimari ve resimde formlar derhal göze çarptığı için tanınması ve anlaşılması daha kolaydır. Müzikte eseri sonuna kadar dinlemek, edebiyatta ise okumak gereklidir (Cangal 2008: ix).

Bütün sanat dallarında ve bütün sanat eserlerinde “biçim” vardır. Mimarlıkta, heykelde, şiirde, resimde, tiyatrodaki, karikatürde, edebiyatta ve müzikte... Eseri bütünleyen biçim olduğuna göre, müzikçilerin ve bilinçli dinleyicinin müzik biçimlerini tanıması gerekir. Müzik sanatında bu bilgi alanına biçim bilgisi ya da uluslar arası deyişle form bilgisi denir (Say 2002: 135).

Bir usta; yapı malzemesi olarak kum, taş, kireç, çimento vb. ele alır, onları bir oran dâhilinde karıştırdıktan sonra onlara bir biçim verir ve sonuçta nasıl bir çeşme, bir cami, bir köprü, bir bina vb. Meydana getirirse; bir besteci de, ezgi (melodi), tartım (ritim), çok seslilik (armoni)'i eline malzeme olarak alır ve ona bir biçim vererek şarkısını, sonatını, füğünü, rondosunu vb. oluşturur (Şenel, 1982: 2).

Müziğin üç temel unsuru olan ritim melodi ve armoni, müziğin iç dinamiklerini, içyapı taşlarını oluşturmaktadır. Eserin dış dinamiklerini oluşturan öge ise formdur. Nurhan Cangal'ın “Yapı ustası elindeki kum, kireç vb. köprünün içyapısı, köprünün biçimi ise dış yapısıdır. Müzikte melodi, armoni, ritim içyapıyı, eserin biçimi (sonat, füğ vb) ise dış yapıyı yani Form'u oluşturmaktadır (Cangal 2008: x).

Bestecilerin bestelemiş oldukları yapıtlar incelendiğinde eserlerin dış yapısının bir takım kurallar çerçevesinde yazılmış olduğu görülmektedir. Bu kurallar çerçevesi, eserin biçimini oluşturmaktadır. Örneğin dinlenen veya incelenen bir eserde farklı bir temadan sonra tekrarlanan bir temanın geldiğini gördüğümüzde (ABACAD veya ABCBDB –A tekrarlanan tema yani Refrain) bu eserin rondo formundan yazılmış olduğunu söyleyebilir. Rondo formunda eser yazmak isteyen ya da bu formda yazılmış bir eseri inceleyen birinin öncelikle rondo formunda tekrarlanan bir temanın yani röfren'in ve ara temaya yani Couplet sahip olması gerektiğini bilmelidir.

2.2.5.2. Müzik biçimleri eğitiminin içeriği

Bir müzik öğretmenin sahip olması gereken özelliklerden biri de müzik biçimleri bilgisine sahip olmasıdır. Bundan dolayı 2005 yılında müzik öğretmenliği lisans programına müzik biçimleri dersi yer almıştır. Bu ders lisans 3. Sınıf 2. Yarıyılıda tek dönemlik bir derstir.

Müzik biçimleri dersi amaç olarak bakıldığında çok sesli batı müziği eserlerinin kuruluşunu ve biçimini analiz ederek müzik öğretmenliğine uygun formasyonda kullanabilme becerisi kazandırmaktır.

Müzik biçimleri dersi içeriğinde; motif, cümle, dönemin tanımını bilme ve analiz edebilme becerisi kazandırma; bir, iki ve üç bölmeli şarkı formlarını tanıma, şarkı

formunun çalgı için yazılan türlerini tanıma; rondo, sonat, füg, konçerto, suit, senfoni gibi formların yapısını, tanımını, biçimini analiz edebilme becerilerinin kazandırılmaya çalışıldığı görülmektedir.

2.2.5.3. Müzik Biçimleri Dersinin Amacı

Müzik öğretmenliği lisans programında lisans üçüncü sınıfa kadar olan dönemde müziksel işitme okuma yazma, armoni ve çalgı dersleri verilmektedir. Burada artık müziksel icrada belirli kurallarına uymanın getirmiş olduğu zorunluluktan dolayı lisans 3. Sınıfta müzik biçimleri dersi verilmektedir. Akıncı (2011) müzik biçimleri dersinin etkili ve estetik bir müzikal yorum için gerekli olduğunu belirtmiştir.

Fenmen (1997), Bir müzik eserinin anlaşılmasında, o eserin bestecisinin yaşadığı dönem, kişisel müzikal özellikleri, döneminin müzikal özellikleri ve eserin formu hakkında bilgi sahibi olmak gerekmektedir. Müzik eserinin icrası sırasında doğru ifade edilebilmesi, esrin stil özelliklerinin iyi özümsemiş olmasına bağlı olduğunu belirtmiştir.

Nurhan Cangal (2008) müzik formları öğrenmenin amaçlarını şöyle sıralamıştır;

1. Bestecilik,
 2. Yorumculuk
 3. Öğreticilik
 4. Araştırmacılık
 5. Dinleyicilik
- 1) Müzik formları bir bestecilik bilgisidir. Yaratıcı güce sahip olan bir kimse, iç yapı malzemelerini (ritim, melodi, armoni) bu bilgisiyle yoğurarak besteler meydana getirir.
 - 2) Müzik yapan kimselerin (yönetici, çalgıcı, söyleyici) eserin formunu iyi bilmesi zorunludur. Bir eserin anlaşılır ve güzel bir şekilde seslendirilmesi (yorumu), o eserin özelliklerini ve yapısını iyice bilmekle mümkün olabilir.
 - 3) Bir müzikçinin bu bilgileri bilmesi, müzik kültürünün genişlemesi demektir. Ayrıca, müzik öğretmeni müzik formlarını okullarda kısa da olsa öğreteceği için, bu bilgileri etraflıca bilmesi gerekmektedir.

- 4) Bestecilerin eserleri üzerinde yapılacak olan araştırma (eser tahlili-çözümleme) ile, eserlerin anlaşılması ve değerlendirilmesi, formunu bilmekle ancak mümkündür.
- 5) Eserlerin kuruluşunu ve biçimini çözümleyerek ve bilerek dinlemek, daha iyi anlaşılmasını sağlayacağı için, bir dinleyici olarak da müzik formlarını bilmenin büyük yararı vardır.

Lisans düzeyinde verilen müzik biçimleri dersinde; sınırlı düzeyde de olsa çalgısında belirli bir düzeye gelmiş olan öğrencilerin, çalgılarıyla eserlerini icra etmelerinde, yorumlamalarında onlara yardımcı olmaktır. Bunun dışında ilköğretim müzik dersi programında yer alan müzik biçimleri ile ilgili kazanımları öğrencilerine aktarabilmek için müzik biçimleri dersine ihtiyaç duyulmaktadır.

Özetle müzik biçimleri dersi; müzik kültürü, genel müzik tarihi, müziksel işitme ve teori eğitimi ve armoni derslerinin 5 yarı yıl süre ile verilmesinden sonra 6'ncı yarı yıl alınan müzik biçimleri eğitimi, kendisinden önceki beş dersten de faydalanan, müziksel yorumu güçlendiren, bireyi bilinçli bir dinleyici haline getiren, eserin görünüş kurallarıyla ilgilenen bilinçli beste yapmanın amaçlandığı bir derstir.

2.2.6. Türk Müziği Çok Seslendirme

Genel müzik eğitimde kullanılan okul şarkıları; aktarma şarkılar, öykünme şarkılar, Türk okul şarkıları ve halk türküleri olmak üzere dörde ayrılmaktadır (Sun,2006). Aktarma ve öykünme şarkılar tonal yapıda oluşturulurken, Türk okul şarkıları halk ezgilerinden beslenerek oluşturulan şarkılardır.

Türk okul şarkılarının ve halk türkülerindeki makamsal yapının, batı müziğindeki tonal yapıdan farklı olduğu, Türk müziğindeki makamsal sistemin farklı akor yapısında oluşundan dolayı farklı bir armonik yapı söz konusu olduğu görülmektedir. Bu farklılıktan kaynaklı olarak dörtlü armoni sistemi kullanılmaktadır. Bu kullanımdan kaynaklı olarak Türk müziği çok seslendirme dersi müfredata konulmuştur.

2.2.6.1. Türk müziği çok seslendirme dersinin amacı

Müzik eğitimi lisans programı incelendiğinde, Türk Müziği Çok Seslendirme Dersi, Türk müziğinin dikey ve yatay çok seslendirme uygulamalarının ve temel özelliklerinin, Türk müziğinin armonik yönden incelenmesinin kazandırılmaya çalışıldığı görülmektedir. Genel müzik eğitimde kullanılan makamsal eserlerin (okul şarkıları, halk ezgileri) dörtlü armoni sistemine göre eşikleme ve piyano ile doğaçlama eşlik edebilme veya eşlik yazabilme davranışı kazandırmak dersin bir diğer amacıdır.

2.2.6.2. Türk müziği çok seslendirme dersinin içeriği

Türk müziği çok seslendirme dersi lisans 4. Sınıfın 2. Döneminde yer alan bir derstir. Program içeriğinde armoni dersinde olduğu gibi çok seslendirme çalışmaları ve kadans çalışmaları yer almaktadır.

Basit makam dizileri olan hüseyini, hicaz, kürdi ve segah makamlarından kadans oluşturma ve bu makamların dörtlü sistemle çok seslendirilmesi dersin içeriğinde yer almaktadır.

2.2.7. Armoni Eğitiminin Eşlik Eğitimine Yansıması

İyi bir müzik eğitimcisinde olması gereken yeterlilikler incelendiğinde iyi bir armoni bilgisine, ister doğaçlama olsun ister yazılmış olsun iyi bir eşlik çalma davranışına ve eşlik yazma bilgisine sahip olması gerektiği görülmektedir.

En temelde görülmesi gereken yeterlilikler irdelendiğin Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi (MTİE) dersinde bir takım kuramsal bilgilerin edinilmesi şarttır. Bu sebepten dolayı armoni ve eşlik eğitiminin temelinde MTİE dersi bulunmaktadır. Sesleri aralıkları ve akorları tanımak, akorların oluşumlarını bilmek, armoni ve eşlik dersinin içeriğinin anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır.

Armoni dersinin başlangıç konusu olan akor bilgisini, Müzik Eğitimi Anabilim dalı öğrencileri ilk olarak MTİE dersinde görmektedir. Yani buradan MTİE dersinin temelde yer alan bir ders olduğu tüm kuramsal bilgilerin öğretildiği ve armoni, eşlik gibi derslerin temellerinin atıldığı görülmektedir.

Müzikte aralıkların hem teorik hem de tını olarak iyi tanınması akorların teorik ve tınısal olarak iyi anlaşılmasını sağlar. İyi bir akor bilgisiyle armoni dersi daha anlaşılır hale gelir. Armoniyi anlamak, bilmek doğaçlama eşlik etmeyi, bir okul şarkısına veya bir esere eşlik yazmamızı daha kolay hale getirir. Başarılı bir eşlik eğitimi için iyi bir müzik kulağına, iyi bir akor bilgisine, iyi bir armoni bilgisine ihtiyaç vardır.

Sönmezöz (2006) bu konuyla ilgili olarak; “Piyano eğitiminin bir uygulama alanı olan eşlik derslerinde, okul müziklerindeki eşlik partilerin çalabilme, doğaçlama eşlik yapabilme, okul Şarkılarına eşlik yazabilme, öğretmenin kendi yazdığı eşlik partisini çalabilme, kısaca donanımlı ve yetkin bir şekilde eşlik yapabilme amacıyla verilen eşlik eğitimi, piyanoyu iyi derecede çalabilmenin ötesinde, piyano, armoni, kontrpuan ve müzik kuramları gibi derslerden kazanılan davranışların harmanlanmasıyla daha fonksiyonel bir nitelik kazanmaktadır.

Herhangi bir şarkıyı veya partiyi eşliklemek, ona eşlik yazmak veya doğaçlama bir şekilde eşlik çalmak için eşlik yazan veya çalan kişinin işitsel yeteneklerinin iyi olması, armonik temel fonksiyonların işitilmesi, beyinde renklerinin canlandırılabilmesi, melodik çizginin farkına varılması, temel armoni bilgisi gibi temel becerilere ihtiyaç vardır. Bu temel beceriler, profesyonel müzik eğitimi alan tüm bireylere mezun oldukları lisans programlarında kazandırılmaya çalışılmaktadır (Bağcı 35: 2009).

2.2.8. Armoni Eğitiminin Müzik Biçimleri Eğitimine Yansıması

Müzik eserlerinin gerektiği şekilde yorumlanması için en önemli alan olan müzik biçimleri dersi, içeriğindeki konular itibarıyla MİOY ve armoni-kontrpuan

dersleri ile ilişkili olarak yürütülmektedir. Müzik yapıtları yorumlanmadan önce yapıtın MİOY ve armoni-kontrpuan dersleri kuralları ile ilişkilendirilerek teorik çözümlemesi yapılmakta ve ortaya çıkan teorik çözüm müzik biçimsel öğelerle ilişkilendirilecek yorumlama evresine geçilmelidir (Akıncı 2011: 17).

Müzik biçimleri dersinde, yatay analiz ve dikey analiz çalışmalarında armoni kazanımlarının uygulandığı, dikey analizde akorların ve akor çözümlemelerinin, yatay analizde ezginin veya yardımcı ezgi hareketlerinin, yürüyüşlerin incelendiği bir ders olma özelliği bulunmaktadır. Bu özellikten mütevellit müzik biçimleri dersinin, armoni kazanımları ışığında işlendiği görülmektedir.

2.2.9. Armoni Eğitiminin Eğitim Müziği Bestelemeye Yansıması

Armoni, bestelemenin temel unsurudur. Bu bağlamda lisans 4. Sınıf öğrencilerinin eğitim müziği besteleme dersinde tek sesli okul şarkıları bestelemelerinin yanı sıra, besteledikleri okul şarkılarına eşlik yazabilmeleri de beklenmelidir. Aynı zamanda, armoni derslerinden elde edilen kazanımlar ışığında basit koraller yazma ya da kanon oluşturma gibi çalışmalarla hem armoni bilgileri pekiştirilir hem de eğitim müziğine yeni yapıtlar kazandırılabilir.

2.3. Problem

Araştırmanın kavramsal çerçevesi sonucunda problem cümlesi; kuramsal bir ders olan armoni dersinin, kuramsal derslerden olan Eşlik, Müzik Biçimleri Eğitim Müziği Besteleme Ve Türk Müziği Çok Seslendirme dersleriyle istatistiksel olarak nasıl bir ilişkiye sahiptir? Sorusu kapsamında oluşturulan alt problemlerin yanıtları aranmıştır.

Alt Problemler

Çalışma grubunda;

1. Armoni derslerindeki başarı ile eşlik dersinin başarı durumu arasındaki ilişkinin yönü ve anlamlılık durumu nedir?
2. Armoni derslerindeki başarı ile müzik biçimleri dersinin başarı durumu arasındaki ilişkinin yönü ve anlamlılık durumu nedir?
3. Armoni derslerindeki başarı ile Türk müziği Çok Seslendirme dersinin başarı durumu arasındaki ilişkinin yönü ve durumu nedir?
4. Armoni derslerindeki başarı ile Eğitim Müziği Besteleme dersinin başarı durumu arasındaki ilişkinin yönü ve durumu nedir?

2.4. Araştırmanın Amacı

Eğitim programlarında yer alan derslerin arasında ilişki vardır, bu ilişki ders içeriklerinin birbirine sıralı ve dayalı olması ya da birbirleri arasında transfer edebilme biçiminde ifade edilebilir. Bu ifadeden yola çıkılarak müzik eğitimi bölümlerinde ki birçok dersin birbirlerini desteklediği, pekiştirdiği düşünülmektedir.

Bu araştırma da, müzik eğitimi bölümlerinde verilen Armoni I, II, III ve IV dersleri ile Eşlik, Müzik Biçimleri, Eğitim Müziği Besteleme ve Türk Müziği Çok Seslendirme dersleri arasında istatistiksel olarak nasıl bir ilişkinin olduğu, ilişkinin yönü ve anlamlılık durumunun saptanması, ortaya çıkan bulgular ve ona bağlı sonuçlar ışığında görüş ve önerilerde bulunulması amaçlanmıştır.

2.5. Araştırmanın Önemi

Araştırma, müzik eğitimi bölümlerinde 2. Sınıf 1. Yarıyıldan itibaren görülmeye başlanan armoni dersinin eşlik, müzik biçimleri ve eğitim müziği besteleme dersleri arasındaki istatistiksel ilişkisinin, bu ilişkinin yönünün ve anlamlılık durumunun belirlenmesi açısından, ortaya çıkacak olan sonuç ve sonuca dayalı yapılacak olan öneriler açısından önemli görülmektedir. Ayrıca, ileride yapılacak olan bilimsel çalışmalara kaynaklık etmesi, ışık tutması açısından da önemli görülmektedir.

2.6. Varsayımlar

- Araştırmadaki çalışma grubunun başarı puanları gerçek durumları yansıtmaktadır.
- Armoni I, II, III ve Armoni IV dersleri ile Eşlik, Eğitim Müziği Besteleme, Türk Müziği Çok Seslendirme ve Müzik Biçimleri arasında ilişki olduğu varsayılmaktadır.

2.7. Sınırlılıklar

Araştırma; kuramsal müzik derslerinden Eşlik, Eğitim Müziği Besteleme Ve Müzik Biçimleri ve Türk Müziği Çok Seslendirme dersleriyle sınırlandırılmıştır. Armoni eğitiminin bu dört dersle olan ilişkisine bakılacaktır. Aynı zamanda araştırmanın çalışma grubu müzik eğitimi bölümlerinden 2011 – 2012 eğitim-öğretim yılında mezun olan öğrencilerle sınırlandırılmıştır.

3.BÖLÜM

3.1. Kaynak Özetleri

3.1.1. İlgili Yayın ve Araştırmalar

Bağcı'nın 2009 da yapmış olduğu “EŞLİK DESTEĞİNİN ARMONİ VE SOLFEJ EĞİTİMİNDE BAŞARIYA ETKİSİ” konulu yayımlanmamış doktora araştırmasında, solfej okumada veya armoni çalışmalarında piyano eşliği kullanılmasının öğrenci başarısına nasıl bir etkisi olduğunu incelemiştir. Araştırmada ikincil amaç olarak da demografik değişkenlerin hangilerinin bu başarıyı etkilediği amaçlanmıştır. Araştırmada deneysel yöntem kullanılmış solfej ile ilgili deneyde 1. sınıflardan, armoni ile ilgili deneyde ise 2. sınıflardan faydalanılmıştır. Solfej ile ilgili olan deneyde; deney grubuna derslerinde yapılan her türlü etkinliğin duyurulması, işlenen parçaların fonksiyonlarının duyurulması, dersin daha çoksesli ve daha işitsel bir nitelik kazanması sağlanmıştır. Deney sonucunda, deney grubunda yer alan öğrencilerin, kontrol grubunda yer alan öğrencilere göre daha başarılı olduğu ve iki grup arasında anlamlı farklılıkların olduğu görülmüştür. Armoni ile ilgili olan deneyde de; deney grubu derslerinde armonik analiz yapılan eserlerin, bas çözümlerinin ve soprano çözümlerinin öğrencilere duyurulması amaçlanmıştır. Deney sonucunda; deney grubunda yer alan öğrencilerin başarı düzeyleri, kontrol grubunda yer alan öğrencilerin başarı düzeylerine göre farklılıklar göstermiştir. Demografik veriler incelendiğinde yaş, müzikal deneyim, mezun olunan lise türü, ana çalgıya göre solfej ve armoni derslerindeki başarı düzeyinde farklılaşma görüldüğü, cinsiyet, aylık gelir, günlük çalgı çalışma düzeyine göre farklılaşma görülmediği tespit edilmiştir.

Çakır'ın “MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI ARMONİ EĞİTİMİNDE BAŞLANGIÇ KAYNAKLARININ ANALİZİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ” konulu yayımlanmamış yüksek lisans araştırmasında armoni eğitiminde kullanılan ders kitaplarının içerik analizini yaparak ve armoni dersini okutan öğretim elemanlarıyla görüşerek armoni dersine en uygun içeriği ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmada

kaynak tarama yöntemi kullanılmış, örnekleme oluşturan Türk müzik eğitimcilerinin armoni kitapları incelenmiştir. Kitap içeriklerindeki farklılıklara ilişkin çözüm önerileri getirilmiştir. Akor bilgilerinin bazı kitaplarda ayrıntılı bir şekilde incelendiği, ana basamak akorlarının tüm kitaplarda aynı şekilde anlatıldığı, şan armonizesi ile ilgili örneklerin azlığı tespit edilmiştir. Kitaplarda anlatım farklılıkları olduğu görülmüştür. Önerilerde ders kitapları ve kaynak yetersizliğinin giderilmesi gerektiği, verilen armoni eğitiminin okul şarkılarını çok seslendirmeye yönelik olması gerektiği, armoni dersine giren öğreticilerin birbirleriyle iletişim halinde olması gerektiği vurgulanmıştır.

Kurtuldu'nun (1999) "TÜRKİYEDEKİ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMLERİ MÜZİK EĞİTİMİ ANASANAT DALLARINDA ARMONİ EĞİTİMİ" isimli yayımlanmamış yüksek lisans çalışmasında Türkiye çağında armoni derslerinin taraması yapılmıştır. Çalışmada; konu bütünlüğü, öğretim elemanlarının ders içerisinde nelere ağırlık verdiği kısaca Türkiye deki armoni dersinin portresi ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak her ders hocasının kendi sistemini oturtmaya çalıştığı, klasik olarak anlatılan konuların haricinde çok az kısmın çeşitlendirildiği ve bazı öğretim elemanlarının farklı yöntemler kullandığı görülmüştür.

Sönmezöz'ün 2006 da çalıştığı "MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDAKİ EŞLİK ÖĞRETİMİNİN MÜZİK ÖĞRETMENLERİ GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ" konulu yayımlanmamış doktora araştırmasında, müzik öğretmenlerinin eşlik konusunda görüşleri alınarak eşlik dersinin değerlendirilmesinin yapılması amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği A.B.D'da 2004-2005 yılında görev yapan piyano ve eşlik dersi öğretim elemanları ve 2005-2006 yılında Ankara merkezde görev yapan müzik öğretmenleri oluşturmuştur. Durum saptamasına yönelik tarama modeli esas alınan çalışmada veriler, belgesel tarama ve anket yoluyla işlenmiş, çözümü ve yorumunda ise betimsel istatistik yöntemlerinden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular ışığında müzik öğretmenlerinin eşlik yapabilme davranış ve yeterliliklerinin beklene düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak eşlik dersinin daha da geliştirilmesi, müzik

öğretmenlerinin eşlik yapabilme yeterliliklerini arttırıcı daha etkin bir eşlik eğitimi için uygulamaya yönelik işlevsel önerilerde bulunulmuştur.

Kalaycıoğlu'nun (2009) "TÜRKİYEDE Kİ İLKÖĞRETİM OKULLARINDA MÜZİK EĞİTİMİNDE KULLANILAN OKUL ŞARKILARININ, EĞİTİM MÜZİĞİ BESTELEME TEKNİKLERİ AÇISINDA İNCELENMESİ" konulu yayımlanmamış yüksek lisans çalışmasında 2008-2009 eğitim öğretim yılında ilköğretim okulları müzik dersi programında yer alan 210 okul şarkısı eğitim müziği besteleme tekniklerine göre incelenmiştir. Bu şekilde okul şarkılarının eğitimde kullanılabilirliği ve amaçlara uygunluğu değerlendirilmiştir.

4. BÖLÜM

4.1. Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve verilerin analizi anlatılmıştır.

4.1.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, istatistiksel ilişki (korelasyon) hesaplama yöntemine ve kaynak tarama modeline dayalı betimsel bir araştırmadır. Araştırma için gerekli olan veriler Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Balıkesir Balıkesir Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinden, 2011 – 2012 eğitim öğretim yılında mezun olmuş olan öğrencilerin armoni, eşlik, eğitim müziği besteleme ve müzik biçimleri derslerinin başarı puanlarıyla elde edilmiştir. Öğrencilerin armoni I, II, III, IV derslerinden almış oldukları puanlar ile eşlik, müzik biçimleri, eğitim müziği besteleme derslerinde almış oldukları puanlara korelasyon analizi yapılmıştır.

4.1.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim dalından 2011 – 2012 eğitim öğretim yılında mezun olmuş olan 53 öğrenci, Balıkesir Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim dalından 2011 – 2012 eğitim öğretim yılında mezun olmuş olan 26 öğrenci ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinden 2011 – 2012 eğitim öğretim yılında mezun olmuş olan 25 öğrenci oluşturmaktadır.

Toplamda 104 öğrencinin Armoni, Eşlik, Müzik Biçimleri, Eğitim Müziği Besteleme dersi notlarına ulaşılmış ve araştırmanın çalışma grubu bu 104 öğrenciyle oluşturulmuştur.

4.1.3. Veri Toplanması

Araştırmanın verileri nicel verilerden oluşmaktadır. Bu nicel verileri ise, üniversitelerin öğrenci işleri daire başkanlıklarından resmi yollarla istenen öğrenci not dökümleriyle oluşturulmuştur.

4.1.4. Verilerin Analizi

2011 – 2012 eğitim öğretim yılında müzik eğitimi bölümlerinden mezun olan öğrencilerin üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı yarıyıllarda aldıkları Armoni dersiyle, beşinci yarıyılda aldıkları Eşlik ve Müzik Biçimleri, yedinci yarıyılda aldıkları Türk Müziği Çok seslendirme ve sekizinci yarıyılda aldıkları Eğitim Müziği Besteleme derslerinin ilişkisine bakılmıştır.

Dersler arasındaki korelasyona bakılmadan önce derslerin normal dağılımlarına bakılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygun olup olmadığının tespit edilmesi için verilere, Kolmogorov – Smirnov testi uygulanmıştır. Kolmogorov – Smirnov testinden elde edilen sonuçlara göre, p değeri 0,05 ten büyük ise verilerin normal dağılım göstermediği, p değeri 0,05 ten küçük ise verilerin normal dağılım gösterdiği görülmektedir.

Kolmogorov-Smirnov testi sonuçlarına göre normal dağılım gösteren veriler arasında Pearson Korelasyon Analizi, normal dağılım göstermeyen veriler arasında ise Spearman Korelasyon analizi uygulanmıştır.

Korelasyon, iki değişken arasındaki ilişkinin miktarını sayılarla ifade edip yorumlamamızı sağlayan bir yöntemdir. Korelasyon katsayısı -1 ile 1 arasında değişen ve “r” harfi ile gösterilen bir sayıdır. $-1 < r < 0$ olması halinde iki değişken arasında negatif yönde bir ilişki (biri artarken diğeri azalır veya tersi), $0 < r < 1$ olması halinde iki değişken arasında pozitif yönde bir ilişki (birlikte artar veya birlikte azalır) olduğu kanısına varılır. $r = 0$ ise iki değişken arasında ilişki yoktur. Katsayının (r) büyüklüğü 1 e veya -1 e yaklaştıkça iki değişken arasındaki ilişki kuvvetlenir, 0 a yaklaştıkça zayıflar. Ancak, bu katsayıya önemlilik testi uygulanmadan anlamlılığı

yorumlanamaz. Gözlem sayısı yüksek bir grupta düşük bir korelasyon katsayısı anlamlı, gözlem sayısı düşük bir grupta yüksek bir korelasyon katsayısı anlamsız çıkabilir. Korelasyonla ilgili başka bir önemli nokta ise, bize neden- sonuç bağlamında bir yorumlama olanağı vermemesidir. Korelasyon, değişkenler arasındaki ilişkinin yalnız yönü ve ne düzeyde olduğu konusunda bize fikir verir (Büyüköztürk 2004: 31).

5. BÖLÜM

5.1. Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde verilerin analizi ve analiz sonucunda elde edilen istatistiksel bulgulara ve bu bulgulara dayalı yorumlar anlatılmıştır.

5.1.1. Normallik Testleri (Kolmogorov-Smirnov) sonuçları

İlk etapta, yapılacak olan korelasyon testinin yönteminin belirlenmesi için verilere Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Tablo 1, Tablo 2 Tablo3 ve Tablo 4'te Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları, altlarında ise yorumları sunulmuştur.

Tablo 1. Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSE Bölümü Müzik Anabilim dalı ders notlarının normal dağılıma uygunluğunun araştırılması için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi bulguları.

DERS ADI	(p) DEĞERİ
ARMONİ I	0.200
ARMONİ II	0.107
ARMONİ III	0.105
ARMONİ IV	0.200
EŞLİK	0.200
MÜZİK BİÇİMLERİ	0.200
EĞİTİM MÜZ. BEST.	0.003
TMÇS	0.017

Normal dağılıma uygunluğun araştırılması için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonuçlarına göre Armoni I, Armoni IV, Eşlik ve Müzik Biçimleri derslerinin normal dağılıma uyduğu, Armoni II, Armoni III, Eğitim Müziği Besteleme ve Türk Müziği Çok Seslendirme Derslerinin normal dağılıma uymadığı görülmüştür.

Bu durumda Balıkesir Üniversitesi verileri için, normal dağılım gösteren Armoni I, Armoni IV dersleri için Pearson korelasyon katsayısı, normal dağılım göstermeyen Armoni II ve Armoni III dersleri için Spearman Korelasyon katsayısı hesaplanmıştır.

Tablo 2. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSE Bölümü Müzik Anabilim dalı ders notlarının normal dağılıma uygunluğunun araştırılması için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi bulguları.

DERS ADI	(p) DEĞERİ
ARMONİ I	0.006
ARMONİ II	0.000
ARMONİ III	0.000
ARMONİ IV	0.000
EŞLİK	0.000
MÜZİK BİÇİMLERİ	0.000
EĞİTİM MÜZ. BEST.	0.000
TMÇS	0.000

Normal dağılımın araştırılması için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonuçlarına göre derslerin hiçbiri normal dağılıma uymadığı görülmüştür. Bu durumda Çanakkale 18 Mart Üniversitesi verileri için Spearman Korelasyon katsayısı hesaplanmıştır.

Tablo 3. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSE Bölümü Müzik Anabilim dalı ders notlarının normal dağılıma uygunluğunun araştırılması için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi bulguları

DERS ADI	(p) DEĞERİ
ARMONİ I	0,000
ARMONİ II	0,003
ARMONİ III	0,000
ARMONİ IV	0,000
EŞLİK	0,013
MÜZİK BİÇİMLERİ	0,054
EĞİTİM MÜZ. BEST.	0,000
TMÇS	0,007

Yüzüncü Yıl Üniversitesi verilerinin normal dağılıma uygunluğunu tespit etmek için Kolmogorov-Smirnov testi kullanılmıştır. Müzik Biçimleri değişkeninin normal dağılım gösterdiği, diğer değişkenlerin normal dağılım göstermediği görülmüştür. Bu durum göz önüne alınarak Yüzüncü Yıl Üniversitesi verileri için Spearman Korelasyon Analizi uygulanmıştır.

Tablo 4. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi ve Balıkesir Balıkesir Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi birleştirilmiş ders puanlarının normal dağılıma uygunluğunun araştırılması için yapılan Kolmogorov-Smirnov testi bulguları.

DERS ADI	(p) DEĞERİ
ARMONİ I	0,001
ARMONİ II	0,000
ARMONİ III	0,002
ARMONİ IV	0,002
EŞLİK	0,000
MÜZİK BİÇİMLERİ	0,000
EĞİTİM MÜZ. BEST.	0,000
TMÇS	0,000

Çanakkale 18 Mart Üniversitesinden, Balıkesir Üniversitesinden ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinden gelen veriler birleştirilmiş, birleştirilen verilerin normal dağılıma uygunluğunun tespiti Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmıştır. Yapılan test sonucunda hiçbir değişkenin normal dağılım göstermediği tespit edilmiş ve bu durum göz önüne alınarak verilere Spearman Korelasyon Analizi uygulanmıştır.

Derslerin Normal dağılımları göz önünde bulundurularak yapılan korelasyon analizinde, Armoni dersinin; Eşlik, Müzik biçimleri, Eğitim Müziği Besteleme ve Türk Müziği Çok Seslendirme dersleriyle olan ilişkisi hem üniversite bazında hem de birleştirilmiş şekilde tablolaştırılmış ve tablolar yorumlanmıştır.

Armoni derslerindeki başarı ile eşlik dersinin başarı durumu arasındaki ilişkinin yönü ve anlamlılık durumu.

Tablo 5. Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-EŞLİK	0.179	0.383	26
ARMONİ II-EŞLİK	0.269	0.184	26
ARMONİ III-EŞLİK	0.386	0.052	26
ARMONİ IV-EŞLİK	-0.30	0.886	26

Balıkesir Üniversitesi verileri için, Armoni I ve Armoni IV derslerinin eşlik dersiyle olan ilişkisi Pearson Korelasyon analiziyle, Armoni II ve Armoni III derslerinin eşlik dersiyle ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I, Armoni II, Armoni III derslerinin eşlik dersiyle korelasyon katsayısı hesaplanmış, korelasyon katsayısının (r) sıfırdan büyük olduğu, dersler arası pozitif yönlü bir ilişkisi olduğu saptanmıştır. Ancak anlamlılık düzeyi $p = 0.05$ ten büyük olduğu için istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Armoni IV dersi ile eşlik dersinin korelasyonu hesaplanırken, korelasyon katsayısı (r) 0'dan küçük olduğu ve dersler arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu görülmüştür. Anlamlılık düzeyi $p = 0.05$ ten büyük olduğu için istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır.

Tabloya baktığımızda, Balıkesir Üniversitesi için Armoni I, II, III dersleri ile Eşlik dersi arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu durumda eşlik dersi başarısının bu üç armoni dersinden etkilendiği sonucuna varılabilir. İstatistiksel olarak anlamsız bir ilişkinin olması, öğrencilerin Armoni dersleri ile eşlik derslerini ilişkilendiremedikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 6. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-EŞLİK	0.312	0.023	53
ARMONİ II-EŞLİK	0.342	0.012	53
ARMONİ III-EŞLİK	0.432	0.001	53
ARMONİ IV-EŞLİK	0.513	0.000	53

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi için Armoni I, II, III ve IV derslerinin Eşlik dersiyle ilişkisi Spearman korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I, Armoni II, Armoni III, Armoni IV derslerinin Eşlik dersiyle olan korelasyon katsayısı hesaplanmış ve Armoni I, II, III, IV dersleri ile Eşlik dersi arasında pozitif yönlü orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Armoni derslerinin eşlik dersiyle olan ilişkisinin pozitif çıkması Eşlik dersinin armoni dersi başarısından etkilendiği, Armoni dersleri puanlarının yükselmesiyle eşlik dersinin puanlarının yükseldiği görülebilir. Orta düzeyde ve anlamlı bir ilişkinin olması Armoni kazanımlarını orta düzeyde Eşlik dersi ile ilişkilendirebildikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 7. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-EŞLİK	0,426	0,034	25
ARMONİ II-EŞLİK	0,383	0,058	25
ARMONİ II-EŞLİK	0,117	0,579	25
ARMONİ IV-EŞLİK	0,132	0,529	25

Yüzüncü Yıl Üniversitesi verileri için, Armoni I, II, III ve IV derslerinin Eşlik dersiyle olan ilişkisi Spearman Korelasyon Analizi ile hesaplanmıştır.

Armoni I ile Eşlik dersi arasında pozitif yönde ve orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu, Armoni II, III ve IV derslerinin Eşlik dersiyle pozitif yönde, istatistiksel olarak anlamsız bir ilişki olduğu görülmektedir.

Armoni I dersi ile Eşlik dersi arasındaki ilişkinin yönüne baktığımızda pozitif yönlü, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Öğrencilerin Armoni I dersindeki kazanımlarını Eşlik dersiyle orta düzeyde ilişkilendirebildikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 8. Birleştirilmiş verilerde armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-EŞLİK	0,321	0.010	104
ARMONİ II-EŞLİK	0,334	0.004	104
ARMONİ II-EŞLİK	0,341	0.002	104
ARMONİ IV-EŞLİK	0,405	0.000	104

Birleştirilmiş veriler için Armoni I, II, III ve IV derslerinin Eşlik dersiyle olan ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I, Armoni II, Armoni III ve Armoni IV derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyonu hesaplanmış, Armoni I, II ve III derslerinin korelasyon katsayısının (r) sıfırdan büyük olduğu için bu dersler arasında pozitif yönlü ve düşük düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu, Armoni IV ile eşlik arasında korelasyon katsayısı (r) sıfırdan büyük olduğu, pozitif yönde orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Birleştirilmiş verilerde durumun geneline baktığımızda, Armoni I, II, III dersleri ile eşlik dersi arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Çalışma grubumuz için, Eşlik dersinin Armoni dersinden olumlu yönde etkilendiği sonucuna varılabilir. Aynı şekilde öğrencilerin armoni dersi kazanımlarını Eşlik dersi kazanımlarıyla kısmen de olsa ilişkilendirebildikleri şeklinde yorumlanabilir.

Armoni derslerindeki başarı ile müzik biçimleri dersinin başarı durumu arasındaki ilişkinin yönü ve anlamlılık durumu.

Tablo 9. Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin müzik biçimleri dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI
ARMONİ I MÜZİK BİÇİMLERİ	0.364	0.068	26
ARMONİ II MÜZİK BİÇİMLERİ	0.353	0.077	26
ARMONİ III MÜZİK BİÇİMLERİ	0.530	0.005	26
ARMONİ IV MÜZİK BİÇİMLERİ	0.413	0.036	26

Balıkesir Üniversitesi verileri için, Armoni I ve Armoni IV derslerinin müzik biçimleri dersiyle olan ilişkisi Pearson Korelasyon analiziyle, Armoni II ve Armoni III derslerinin müzik biçimleri dersiyle ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I ve II derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle pozitif yönde ve istatistiksel olarak anlamsız bir ilişki olduğu, Armoni III ve IV derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle arasında pozitif yönlü orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmişti.

Tablo durumuna baktığımızda, Armoni III ve IV dersleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Müzik Biçimleri dersi zamanlama olarak, armoni III dersinden sonra ve Armoni IV dersiyle aynı dönemde görülmesi bakımından öğrencilerin armoni dersindeki kazanımlarını Müzik Biçimleri kazanımlarıyla ilişkilendirebildikleri şeklinde yorumlanabilir. Armoni dersleri ile müzik biçimleri dersi arasındaki pozitif yönlü ilişki, Müzik Biçimleri başarısının armoni dersi başarısından olumlu yönde etkilendiği sonucuna varılabilir.

Tablo 10. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin müzik biçimleri dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I MÜZİK BİÇİMLERİ	-0.80	0.568	53
ARMONİ II MÜZİK BİÇİMLERİ	0.260	0.060	53
ARMONİ III MÜZİK BİÇİMLERİ	0.094	0.503	53
ARMONİ IV MÜZİK BİÇİMLERİ	0.241	0.083	53

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi verileri için, Armoni I, II, III ve IV derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni II, Armoni III, Armoni IV derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle olan korelasyon katsayısı hesaplanırken, korelasyon katsayısının (r) sıfırdan büyük olduğu, dersler arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür. Armoni I dersinin Müzik Biçimleri dersiyle olan korelasyonu hesaplanırken, korelasyon katsayısının (r) sıfırdan küçük olduğu bundan dolayı Armoni

I ve Müzik biçimleri dersi arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Armoni I, II, III ve IV derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle istatistiksel olarak anlamsız bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu durum öğrencilerin Armoni derslerindeki kazanımlarını müzik biçimleri dersiyle ilişkilendiremedikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 11. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin müzik biçimleri dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I MÜZİK BİÇİMLERİ	0,192	0,358	25
ARMONİ II MÜZİK BİÇİMLERİ	0,182	0,384	25
ARMONİ III MÜZİK BİÇİMLERİ	0,437	0,029	25
ARMONİ IV MÜZİK BİÇİMLERİ	0,487	0,013	25

Yüzüncü Yıl Üniversitesi verileri için, Armoni I, II, III ve IV derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle olan ilişkisi Spearman Korelasyon Analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I, II, III ve IV derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle olan korelasyonu hesaplanmış, Armoni I ve II derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle olan korelasyon katsayısının (r) sıfırdan büyük olduğu, bundan dolayı pozitif yönde bir ilişki olduğu ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Armoni III ve IV derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle korelasyon katsayısının (r) sıfırdan büyük olduğu, Armoni III ve IV derslerinin eşlik dersiyle arasında pozitif yönde, orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmüştür.

Armoni dersleri İle Müzik Biçimleri dersi arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir. Armoni III ve IV dersleri ile müzik biçimleri dersleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olması, zaman olarak Armoni III dersinin Müzik Biçimlerinden önce, Armoni IV dersinin ise Müzik Biçimleriyle aynı dönemde olması

öğrencilerin armoni derslerindeki kazanımlarını Müzik Biçimleri dersiyle ilişkilendirebildikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 12. Birleştirilmiş verilerde armoni derslerinin müzik biçimleri dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I MÜZİK BİÇİMLERİ	-0.003	0,974	104
ARMONİ II MÜZİK BİÇİMLERİ	0.208	0,004	104
ARMONİ III MÜZİK BİÇİMLERİ	0.031	0,752	104
ARMONİ IV MÜZİK BİÇİMLERİ	0.246	0,012	104

Birleştirilmiş veriler için, Armoni I, II, III ve IV derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle olan ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I dersinin Müzik Biçimleri dersiyle korelasyon katsayısı (r) sıfırdan küçük olduğu, dersler arasında negatif yönlü bir ilişkinin olduğu, Armoni III dersinin Müzik Biçimleri dersiyle olan korelasyon katsayısı (r) sıfırdan büyük olduğu için pozitif yönlü olduğu ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür. Armoni II ve IV derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle korelasyon katsayısının (r) sıfırdan büyük olduğu için pozitif yönde düşük düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkisinin olduğu, tespit edilmiştir.

Özellikle Armoni IV dersinin müzik biçimleri dersiyle istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkisinin olması ve bu derslerin aynı dönemde yer alması açısından öğrencilerin Armoni dersindeki kazanımlarını bu ders ile ilişkilendirebildikleri şeklinde yorumlanabilir.

Armoni derslerindeki başarı ile Türk müziği çok seslendirme dersinin başarı durumu arasındaki ilişkinin yönü ve anlamlılık durumu.

Tablo 13. Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin Türk Müziği Çok Seslendirme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-TMÇS	0.400	0.043	26
ARMONİ II-TMÇS	0.303	0.132	26
ARMONİ III-TMÇS	0.316	0.116	26
ARMONİ IV-TMÇS	0.270	0.183	26

Balıkesir Üniversitesi verileri için, Armoni I, Armoni II, Armoni III ve Armoni IV derslerinin Türk Müziği Çok Seslendirme (TMÇS) dersiyle ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I dersinin TMÇS dersiyle olan korelasyon katsayısı (r) sıfırdan büyük olduğu için pozitif yönde orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Armoni II, III ve IV derslerinin TMÇS dersiyle olan korelasyon katsayısı (r) sıfırdan büyük olduğu ve pozitif yönde bir ilişki olduğu ama istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı tespit edilmiştir.

Armoni I ile TMÇS dersi arasında anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir. Diğer Armoni dersleri ile TMÇS dersi arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir. Bu iki dersin birbirleriyle aynı amaç içerisinde yer aldığı düşünülürse derslerin içerik ve ölçme - değerlendirme ile ilgili bir problem olabileceği akla gelmektedir.

Tablo 14. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin Türk Müziği Çok Seslendirme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-TMÇS	0.351	0.010	53
ARMONİ II-TMÇS	0.157	0.261	53
ARMONİ III-TMÇS	0.295	0.295	53
ARMONİ IV-TMÇS	0.465	0.465	53

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi verileri için, Armoni I, II, III ve IV derslerinin TMÇS dersiyle olan ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Bu tabloya göre Armoni I, Armoni II, Armoni III ve Armoni IV derslerinin Türk Müziği Çok Seslendirme (TMÇS) dersiyle olan korelasyon katsayısı hesaplanmış, Armoni I ve IV dersleri ile TMÇS dersi arasında korelasyon katsayısının (r) sıfırdan büyük olduğu pozitif yönde orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu, Armoni III dersinin TMÇS dersiyle ile pozitif yönde düşük düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu, Armoni II dersi ile TMÇS dersi arasında korelasyon katsayısının (r) sıfırdan büyük olduğu, pozitif yönde ama istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmüştür.

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi verilerine bakıldığında Armoni I, III ve IV ders arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu durum Öğrencilerin armoni I, III ve IV derslerindeki kazanımları TMÇS dersiyle ilişkilendirebildikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 15. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin Türk Müziği Çok Seslendirme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-TMÇS	0,279	0,176	25
ARMONİ II-TMÇS	0,547	0,005	25
ARMONİ III-TMÇS	0,236	0,255	25
ARMONİ IV-TMÇS	0,462	0,020	25

Yüzüncü Yıl Üniversitesi verileri için, Armoni I, II, III ve IV derslerinin Türk Müziği Çok Seslendirme dersiyle olan ilişkisi Spearman Korelasyon Analizi ile hesaplanmıştır.

Armoni I, II, III ve IV derslerinin Eşlik dersiyle olan korelasyonu hesaplanmış, Armoni I ve III dersleri ile TMÇS dersiyle pozitif yönde, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Armoni II ve IV derslerinin TMÇS dersiyle korelasyon katsayısının sıfırdan büyük olduğu bundan dolayı dersler arasında pozitif yönde ve orta düzeyde, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Yüzüncü Yıl Üniversitesi verilerine baktığımızda Armoni II ve Armoni IV dersleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu, öğrencilerin Armoni II ve Armoni IV verilerini TMÇS dersiyle ilişkilendirdikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 16. Birleştirilmiş verilerde armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-TMÇS	0,357	0,000	104
ARMONİ II-TMÇS	0,100	0,310	104
ARMONİ III-TMÇS	0,464	0,000	104
ARMONİ IV-TMÇS	0,401	0,000	104

Birleştirilmiş veriler için, Armoni I, II, III ve IV derslerinin TMÇS dersiyle ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I, III ve IV derslerinin TMÇS dersiyle olan korelasyon katsayısı (r) sıfırdan büyük olduğu için pozitif yönde orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Armoni II dersinin TMÇS dersiyle olan korelasyon katsayısı (r) sıfırdan büyük olduğu için pozitif yönlü ama istatistiksel olarak anlamsız bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Armoni I, III ve IV derslerinin TMÇS dersi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin görülmektedir. Bu durum çalışma grubundaki öğrencilerin Armoni dersinde ki kazanımlarını TMÇS dersi kazanımlarıyla ilişkilendirebildikleri şeklinde yorumlanabilir.

Armoni derslerindeki başarı ile Eğitim Müziği Besteleme dersinin başarı durumu arasındaki ilişkinin yönü ve durumu.

Tablo 17. Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eğitim müziği besteleme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-EMB	0.353	0.077	26
ARMONİ II-EMB	0.435	0.026	26
ARMONİ III-EMB	0.538	0.005	26
ARMONİ IV-EMB	0.364	0.067	26

Balıkesir Üniversitesi için, Armoni I, Armoni II, Armoni III ve Armoni IV derslerinin Eğitim Müziği Besteleme (EMB) dersiyle ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I ve IV derslerinin Eğitim Müziği Besteleme dersiyle olan korelasyon katsayısı (r) sıfırdan büyük olduğu, Armoni I ve IV derslerinin Eğitim Müziği

Besteleme dersiyle pozitif yönde olduğu ama istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir. Armoni II ve Armoni III derslerinin Eğitim Müziği Besteleme dersiyle olan korelasyon katsayısı sıfırdan büyük olduğu için bu dersler arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Balıkesir Üniversitesi verilerine göre, Armoni II ve III derslerinin Eğitim Müziği Besteleme dersiyle istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir. Bu durum öğrencilerin Armoni II ve III derslerindeki kazanımlarını Eğitim Müziği Besteleme kazanımlarıyla ilişkilendirebildikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 18. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eğitim müziği besteleme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-EMB	0.015	0.913	53
ARMONİ II-EMB	0.192	0.168	53
ARMONİ III-EMB	0.261	0.059	53
ARMONİ IV-EMB	0.002	0.990	53

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi verileri için, Armoni I, II, III ve IV derslerinin Eğitim Müziği Besteleme Dersiyle olan ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I, II, III ve IV derslerinin Eğitim Müziği Besteleme Dersiyle olan korelasyonu hesaplanmış, korelasyon katsayısının (r) sıfırdan büyük olduğu ve bu dersler arasında pozitif yönlü olduğu istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi verilerine göre, Armoni I, II, III ve IV derslerinin Eğitim Müziği Besteleme dersiyle anlamlı bir ilişkisinin olmadığı görülmektedir. Eğitim Müziği Besteleme dersinin Eğitim Armoni dersiyle anlamlı bir

ilişki gösterememesi, bu dersin içerik ve ölçme değerlendirme yönünden bir sorun olabileceği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 19. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fak. GSE. Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı armoni derslerinin eğitim müziği besteleme dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-EMB	0,438	0,029	25
ARMONİ II-EMB	0,310	0,131	25
ARMONİ III-EMB	0,269	0,193	25
ARMONİ IV-EMB	0,236	0,203	25

Yüzüncü Yıl Üniversitesi verileri için, Armoni I, II, III ve IV derslerinin Eğitim Müziği Besteleme dersiyle olan ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I dersi ile Eğitim Müziği Besteleme dersi arasında korelasyon katsayısı sıfırdan büyük olduğu için pozitif yönlü orta düzeyde, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Armoni II, III ve IV dersleri ile Eğitim Müziği Besteleme dersiyle olan korelasyon katsayısı sıfırdan büyük olduğu için pozitif yönde bir ilişki olduğu ama istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır.

Yüzüncü Yıl Üniversitesi verilerine göre, Sadece Armoni I ile Eğitim Müziği Besteleme dersi arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu durum, öğrencilerin sadece Armoni I dersi kazanımları ile Eğitim Müziği Besteleme dersi kazanımlarını ilişkilendirebildiği şeklinde yorumlanabilir. Dersler arasında pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu, Armoni dersleri puanlarının Eğitim Müziği Besteleme dersi puanlarıyla paralellik gösterdiği görülebilir.

Tablo 20. Birleştirilmiş verilerde armoni derslerinin eşlik dersiyle olan korelasyon testi sonuçları ve istatistiksel anlamlılık durumları.

DERSLER	KORELASYON KATSAYISI (r)	ANLAMLILIK (p)	GÖZLEM SAYISI (n)
ARMONİ I-EMB	0,173	0,079	104
ARMONİ II-EMB	0,384	0,000	104
ARMONİ III-EMB	0,334	0,001	104
ARMONİ IV-EMB	0,218	0,026	104

Birleştirilmiş veriler için, Armoni I, II, III ve IV derslerinin Eğitim Müziği Besteleme dersiyle olan ilişkisi Spearman Korelasyon analiziyle hesaplanmıştır.

Armoni I ile Eğitim Müziği Besteleme dersi arasındaki korelasyon katsayısı sıfırdan büyük olduğu için pozitif yönde bir ilişki olduğu, ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı saptanmıştır. Armoni II, III ve IV derslerinin Eğitim Müziği Besteleme dersi arasındaki korelasyon katsayısı sıfırdan büyük olduğu, bu dersler arasında pozitif yönlü düşük düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Birleştirilmiş verilere baktığımızda, Armoni II, III ve IV derslerinin Eğitim Müziği Besteleme dersiyle anlamlı bir ilişkisi olduğu, çalışma grubundaki öğrencilerin Armoni dersindeki kazanımlarını, Eğitim Müziği Besteleme Dersi kazanımlarıyla ilişkilendirebildikleri şeklinde yorumlanabilir.

6. BÖLÜM

6.1. Sonuçlar ve Öneriler

6.1.1 Sonuçlar

Araştırmamızda, dersler arasındaki ilişki durumunun tespit edilmesi için verilerin ilk etapta normal dağılımlarına bakılmış, normal dağılıma uyan değişkenler arasında Pearson Korelasyon Analizi, normal dağılıma uymayan değişkenler arasında Spearman Korelasyon Analizi uygulanmıştır. Bu analizler ile değişkenler arasındaki ilişkinin yönü ve ilişkinin istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Korelasyon analiziyle elde edilen sonuçlar şöyledir;

1. Armoni ve eşlik dersinin verileri karşılaştırıldığında Çanakkale 18 Mart üniversitesinin verileriyle, birleştirilmiş verilerde, dersler arasında pozitif yönde anlamlı bir sonuç elde edilmiştir. Balıkesir Üniversitesinin verilerine bakıldığında pozitif yönlü fakat anlamsız bir sonuç elde edilmiş hatta Armoni IV – eşlik arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Yüzüncü Yıl Üniversitesi verilerine baktığımızda sadece Armoni I – Eşlik arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucu elde edilmiştir.

Tablo 21. Armoni ve Eşlik dersleri için değişkenler arasındaki ilişkinin yönü ve derecesi

Ders Adı	Balıkesir Üniv. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Çanakkale 18 Mart Üniv. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Yüzüncü Yıl Üniv. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Birleştirilmiş Veriler İçin İlişki Yönü ve Derecesi
Armoni I – Eşlik	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı	Pozitif - Anlamlı	Pozitif – Anlamlı
Armoni II – Eşlik	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı
Armoni III – Eşlik	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı
Armoni IV - Eşlik	Negatif - Anlamsız	Pozitif – Anlamlı	Pozitif - Anlamsız	Pozitif – Anlamlı

2. Armoni – Müzik Biçimleri derslerinin verileri karşılaştırıldığında; Balıkesir üniversitesi verileri için Armoni I ve Armoni II derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle pozitif yönde ve anlamsız, Armoni III ve Armoni IV derslerinin Müzik Biçimleri dersiyle pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Tablo 22. Armoni ve Müzik Biçimleri dersleri için değişkenler arasındaki ilişkinin yönü ve derecesi

Ders Adı	Balıkesir Ün. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Çanakkale 18 Mart Ün. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Yüzüncü Yıl Ün. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Birleştirilmiş Veriler İçin İlişki Yönü ve Derecesi
Armoni I – Müzik Biçimleri	Pozitif – Anlamsız	Negatif – Anlamsız	Pozitif – Anlamsız	Negatif – Anlamsız
Armoni II – Müzik Biçimleri	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı
Armoni III- Müzik Biçimleri	Pozitif – Anlamlı	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı	Pozitif – Anlamsız
Armoni IV – Müzik Biçimleri	Pozitif – Anlamlı	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı	Pozitif – Anlamlı

3. Armoni – Türk Müziği Çok Seslendirme (TMÇS) dersinin verileri karşılaştırıldığında değişkenler arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmüştür. Balıkesir Üniversitesi verileri için Armoni I dışındaki diğer armoni derslerinin, TMÇS dersiyle anlamsız bir ilişkisi olduğu görülmüştür. Aynı şekilde Çanakkale 18 Mart Üniversitesi verileri ile birleştirilmiş veriler için bakıldığında, Armoni II dışındaki diğer armoni derslerinde anlamsız bir ilişki olduğu diğer armoni dersleri ile TMÇS dersi arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Yüzüncü Yıl Üniversitesi verileri için baktığımızda Armoni I ve III derslerinin TMÇS dersiyle istatistiksel olarak anlamsız bir ilişkisinin olduğunu, Armoni II ve IV derslerinin istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkisinin olduğu görülmektedir.

Tablo 23. Armoni ve Türk Müziği Çok Seslendirme dersleri için değişkenler arasındaki ilişkinin yönü ve derecesi

Ders Adı	Balıkesir Ünv. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Çanakkale 18 Mart Ünv. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Yüzüncü Yıl Ünv. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Birleştirilmiş Veriler İçin İlişki Yönü ve Derecesi
Armoni I TMÇS	Pozitif – Anlamlı	Pozitif – Anlamlı	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı
Armoni II TMÇS	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı	Pozitif – Anlamsız
Armoni III TMÇS	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı
Armoni IV TMÇS	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı	Pozitif - Anlamlı	Pozitif – Anlamlı

4. Armoni – Eğitim Müziği besteleme derslerinin verileri karşılaştırıldığında tüm değişkenler arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu, değişkenlerin istatistiksel anlamlılık durumlarının farklılık gösterdiği görülmüştür. Buna göre Balıkesir Üniversitesi için Armoni I ile IV derslerinin ve Çanakkale 18 Mart Üniversitesi içinse tüm değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamsız bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Diğer değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Aynı şekilde Yüzüncü Yıl Üniversitesi verilerine baktığımızda tüm derslerin pozitif yönde bir ilişkiye sahip oldukları, Armoni I ve IV derslerin arasında istatistiksel olarak anlamlı, Armoni II ve IV dersleri arasında istatistiksel olarak anlamsız bir ilişki olduğu görülmüştür.

Tablo 24. Armoni ve Eğitim Müziği Besteleme dersleri için değişkenler arasındaki ilişkinin yönü ve derecesi

Ders Adı	Balıkesir Ünv. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Çanakkale 18 Mart Ünv. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Yüzüncü Yıl Ünv. İçin İlişki Yönü ve Derecesi	Birleştirilmiş Veriler İçin İlişki Yönü ve Derecesi
Armoni I – Eğit.Müz.Besteleme	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı	Pozitif - Anlamlı
Armoni II – Eğit.Müz.Besteleme	Pozitif – Anlamlı	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı
Armoni III- Eğit.Müz.Besteleme	Pozitif - Anlamlı	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamsız	Pozitif – Anlamlı
Armoni IV – Eğit.Müz.Besteleme	Pozitif - Anlamsız	Pozitif – Anlamsız	Pozitif - Anlamlı	Pozitif – Anlamlı

5. Üç üniversiteden gelen verilerin birleştirilerek analiz edildiği birleştirilmiş verilere baktığımızda, toplam 16 değişken olduğu, 13 değişkenin pozitif yönde anlamlı bir ilişkiye sahip oldukları, 2 değişkenin pozitif yönde anlamsız bir ilişkiye sahip oldukları, 1 değişkenin de negatif yönde anlamsız ilişkiye sahip olduğu görülmektedir.

6. Üniversitede ve ders bazında baktığımızda toplam 64 tane değişkenimiz bulunmaktadır. 32 değişkenin pozitif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkisinin olduğu, 29 değişkenin pozitif yönde ama istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkisinin olmadığı, 3 değişkenin ise negatif yönde ve anlamsız olduğu sonucuna ulaşmaktayız. İstatistiksel olarak korelasyon katsayısının pozitif olması, değişkenlerden birinin artarken diğerinin de arttığının göstermektedir. Yani, armoni değişkeninin artmasıyla, ona bağlı olan diğer değişkenlerinde arttığı sonucuna ulaşmaktayız.

6.1.2. Öneriler

1. MTİE ders programı temel alınarak Armoni, Eşlik, Müzik Biçimleri, Türk Müziği Çok Seslendirme ve Eğitim Müziği Besteleme derslerindeki kazanımlar belirlenerek birbirleriyle ilişkilendirilmelidir. Derslerin içeriklerinde, uygulanan yöntem ve tekniklerde, ölçme ve değerlendirmede yer alan sorunlar saptanmalı ve sorunlara çözüm üretilmeli, bu konuda çalışmalar yapılmalıdır.

2. Dersi içeriklerinin birbirlerini hazırlayıcı ve pekiştirici yönleri saptanmalı ve bu yönler geliştirilmelidir. Öğrenciler, Bu derslerin birbirleriyle ilişkili olduğu, özellikle Armoni dersinde elde edilen kazanımların Eşlik, Müzik Biçimleri, Eğitim Müziği Besteleme ve TMÇS dersinde kullanabilecekleri konusunda bilinçlendirilmelidir.

3. Armoni, Eşlik, Müzik Biçimleri, Türk Müziği Çok Seslendirme ve Eğitim Müziği Besteleme derslerine giren öğretim elemanları, bu derslerin birbirleriyle olan ortak noktalarını tespit etmeli ve eşgüdümlü şekilde eğitim – öğretim faaliyetlerini sürdürmelidirler.

4. Eşlik dersine hazırlık olarak Armoni I ve Armoni II derslerinde soprano partisi armonileme çalışmalarına ağırlık verilmelidir. Amaç en güzeli ve en doğruyu bulma, estetik duygusu kazandırma olmalıdır.

5. Armoni derslerinde, müzik biçimleri dersinde yapıldığı gibi eserlerin dikey ve yatay analizleri yapılmalıdır. Akorların ne fonksiyonda kullanıldığı ve nasıl bir etki yaptığı öğrencilere gösterilmelidir. Öğrencileri bireysel çalışmalarında da bunu uygulamalı, derse giren öğretim elemanları bu konuda öğrencileri bilinçlendirmelidir.

6. Araştırma, deneysel yöntemlerle yeniden yapılmalı ve neden-sonuç ilişkisi açısından incelenmelidir.

KAYNAKÇA

Akıncı, M Ş (2011). *Müzik eğitimi anabilim dalı 3. sınıf öğrencilerinin ses müziği yapıtlarını yorumlamada müzik biçimleri derslerine ait kazanımlarını kullanabilme durumları*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Bağcı, H. (2009). *Eşlik desteğinin armoni ve solfej başarısındaki etkisi*. Marmara Üniversitesi: Yayınlanmamış Doktora Tezi

Baylam, G Z (2011). *Türkiye'deki ilköğretim okulları birinci kademe 4. ve 5. sınıf müzik derslerinde öğretilen şarkıların eğitim müziği besteleme teknikleri açısından incelenmesi*. Gazi Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi

Bilgin, S. (1998). *İlköğretim okullarının 2. kademesinde müzik eğitiminde kullanılan şarkıların gazi üniversitesi gazi eğitim fakültesi müzik eğitimi bölümü çıkışlı müzik öğretmenleri tarafından piyano ile eşliklenmesi*. Gazi Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi

Büyüköztürk, Ş. (2004). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı, istatistik, araştırma deseni spss uygulamaları ve yorum*. Ankara: Pagem Yayınları.

Cangal, N (2008). *Müzik formları*. Arkadaş Yayınları. Ankara

Çakır, H. (2005). *Müzik öğretmenliği programı armoni eğitiminde başlangıç kaynaklarının analizi ve değerlendirilmesi*. Cumhuriyet Üniversitesi: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi

Ergen, D. (2010). *İlköğretim düzeyinde eşlikli çalmaya dayalı keman eğitiminin entonasyon, özgüven ve tutum üzerine etkisi*. Gazi Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi

Erol, L. (2008). *Müziğin sırrı: dinleyenler için notlar,118*. Ankara: Yurtrenkleri Yayınevi

Fenmen, M. (1997). *Müzikçinin el kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları

Harnum, J.D. (2001). *Basic Music Theory: How To Read, Write, And Understand Written Music*. Chicago: Questions, Ink Publishing.

Kalaycıoğlu, Ş G (2009). *Türkiye'de ilköğretim okullarında kullanılan okul şarkılarının eğitim müziği besteleme teknikleri açısından incelenmesi*. İnönü Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi

Korsakof, N.R. (1996). *Kuramsal ve uygulamalı armoni* (Çeviren: Ahmet Muhtar Ataman). İzmir. (Esas Basım Tarihi Moskova 1884).

Kurtuldu, M K. (1999). *Türkiye'deki güzel sanatlar eğitimi bölümlerindeki müzik eğitimi anasanat dalları'nda armoni eğitimi*. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi

Küçükosmanoğlu, D. (2011). *Müzik eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin eşlik dersine ilişkin görüşleri*. Selçuk Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi

Özbek, Ö. (2003). *Müzik teorisi ve işitme eğitiminde uygulamaların çeşitlendirilmesi*. Marmara Üniversitesi: Yayınlanmamış Doktora Tezi

Say,A (2002). *Müziğin Kitabı*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara

Sevgi, A (2005). *Müzik öğretmenliği mesleği gerekleri doğrultusunda bir armoni eğitimi*. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 25, 199 – 211

Sönmezöz, F. (2006). *Müzik öğretmeni kurumlarındaki eşlik öğretiminin müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi*. Gazi Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi

Sterling, P (1985). *the effects of accompanying harmonic context on vocal pitchaccuracy of a melody*. psychology of music, 13 (2), 72 – 80

Sun, M. (2006). *Çocuklar ve gençler için şarkı demeti*. Ankara: Sun Yayınevi

TDK (1992). *Türkçe sözlük*. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu. Ankara

Tufan, E & Bulut, F & Kılıç I (2007). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumları kazanmış agsl mezunu öğrencilerin müzik kuramları bilgilerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi*. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27, 215 – 225

Uçan, A (2005). *Müzik eğitimi*. Evrensel Müzik Evi. Ankara

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.55870e0a0abd97.17333701 Erişim Tarihi: 21.06.2015

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Siyar Köksal

Doğum Yeri ve Tarihi : Diyarbakır 27.02.1987

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (2005 – 2009)

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar : Van Merkez Yavuz Selim İlköğretim Okulu (2010-2014)

Van Tuşba İskele Orta Okulu (Halen)

İletişim Bilgileri

E- Mail : koksalsiyar@gmail.com